

OKRESNÝ ÚRAD MARTIN
ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

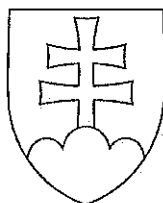
Nám. S.H.Vajanského 1, 036 58 Martin

Číslo spisu

OU-MT-OSZP-2022/002271-029-Ha

Martín

04.05.2022

Rozhodnutie

vydané v zisťovacom konaní

Popis konania / Účastníci konania

1. Hplus, a.s., Kollárova 73, 036 01 Martin
2. Mesto Martin, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 49 Martin
3. Združenie domových samospráv Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava
4. Róbert Tomčík,
5. Oľga Rohaľová,
6. Ing. Lenka Huňorová,
7. René Vlček,
8. Irena Škrovinová,
9. Ing. Miloš Tonhauser,
10. Ing. Martin Slávik,
11. Ing. Ján Silný,
12. Jozef Tíňaj,
13. Ing. Ján Topercer, CSc.,

Výrok

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. c) a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojení s § 3 písm. k) a § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov na ŽP“), vydáva podľa § 29 ods. 2, v súlade s § 29 ods. 11 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP a podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), na základe zámeru navrhovanej činnosti „Martinské terasy“, ktorý predložil navrhovateľ MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin, IČO: 51 446 481, v zastúpení spoločnosťou Hplus, a.s., Kollárova 73, 036 01 Martin, IČO: 43 905 374, po ukončení zisťovacieho konania toto rozhodnutie:

Navrhovaná činnosť „Martinské terasy“ navrhovateľa MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin, IČO: 51 446 481, v zastúpení spoločnosťou Hplus, a.s., Kollárova 73, 036 01 Martin, predmetom ktorej je vytvorenie novej obytnej zóny, ktorá je podľa územného plánu mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV na východnom okraji mesta, ktorá bude umiestnená na parc. č. KN-C 1321/1, 1321/2, 525/6, 525/8, 525/9-12, 525/13-19, 525/20-27, 525/28-147 v k. ú. Záturčie, okres Martin, Žilinský kraj,

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pre uvedenú činnosť je preto možné požiadať o povolenie podľa osobitných predpisov.

Prí spracovaní ďalších stupňov dokumentácie stavby pre povoľujúce konania v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov je potrebné rešpektovať podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie:

1. navrhovanú stavbu je potrebné odsúhlasiť so správcom a vlastníkom ovplyvnenej komunikácie;
2. navrhovaná činnosť sa dotýka ochrany záujmov podľa zákona č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečivých kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v tej súvislosti je potrebné rešpektovať skutočnosť, že v ochrannom pásme II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov je všeobecne zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej minerálnej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodných minerálnych zdrojov;
3. rešpektovať zakázané činnosti podľa prílohy č. 5 časti B. podľa vyhlášky MZ SR č. 341/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v Martine a druhy zakázaných

- činností v ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v Martine v znení neskorších predpisov;
4. vzhľadom k výsledkom a záverom akustickej štúdie (súčasť zámeru) je potrebné relevantné preukázať, že jestvujúci hluk z pozemnej dopravy prekračujúci prípustné hodnoty podľa tabuľky č. 1 pre kategóriu územia v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v platnom znení, pre existujúcu obytnú zástavbu, zapríčinený postupným narastaním dopravy, nie je možné obmedziť dostupnými technickými opatreniami alebo organizačnými opatreniami bez podstatného narušenia dopravného výkonu;
 5. počas výstavby v navrhovanej lokalite rešpektovať dopravné napojenie mimo ul. Severná;
 6. z pohľadu ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva a zabezpečenia zdravých životných a pracovných podmienok komplexne akceptovať a rešpektovať ustanovenia zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a súvisiacich vykonávacích predpisov – platnej legislatívy v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva a to najmä v súvislosti s hlukom z dopravy v navrhovanej lokalite a dotknutom území;
 7. rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 341/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v Martine a druhy zakázaných činností v ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v Martine v platnom znení a z nej vyplývajúce obmedzenia, taktiež rešpektovať stanovisko Ministerstva zdravotníctva SR, IKAŽ, Bratislava, ako dotknutého orgánu;
 8. rešpektovať závery z hydrogeologického posudku vypracovaného oprávnenou osobou, v ktorom bude zhodnotené v zmysle § 38 zákona NR SR č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v platnom znení, či vody z povrchového odtoku zo striech objektov, spevnených plôch a komunikácií je možné v príslušnej oblasti odvieť do podzemných vôd (vsaku) a za akých podmienok, v HGP sa tiež zaoberať dažďovými vodami z komunikácie 1 a navrhnuť také opatrenia, aby dažďové vody z odvodnenia komunikácie 1 nespôsobili zatápanie nižšie položeného sídliska, t. j. kapacitne posúdiť jestvujúci rigol, kde sú v súčasnosti odvedené dažďové vody z jestvujúcej komunikácie k cintorínu, ktorá sa má rozširovať a v prípade potreby navrhnuť opatrenia;
 9. prednostne odvádzať vody z povrchového odtoku v dotknutom území, pokiaľ to umožnia hydrogeologické pomery, do vsaku a v prípade potreby ich prečistiť na čistiaciach zariadeniach, za rešpektovania podmienok zo súhlasného stanoviska správcu povodia SVP, š. p. Piešťany k navrhnutému riešeniu;
 10. riešená lokalita bude zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu a splaškové odpadové vody z uvedenej lokality budú odvedené verejnou kanalizáciou na ČOV vo Vrútkach;
 11. v riešenom území rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov;
 12. zabezpečiť všestrannú ochranu povrchových a podzemných vôd a vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov;
 13. zabezpečiť skladovanie odpadov tak, aby nedochádzalo k ohrozeniu povrchových a podzemných vôd;
 14. doložiť súhlasné stanovisko vlastníka a správcu verejného vodovodu a verejnej kanalizácie (Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s., Martin) k napojeniu sa na ich sieť;
 15. rešpektovať dopravný koridor navrhovaného východného mestského okruhu vrátane jeho ochranného pásma v zmysle spracovanej DÚR na stavbu objektu východného mestského okruhu. Dopravný koridor s ochranným pásmom je potrebné vyznačiť v celkovej situácii (v ďalšom stupni projektovej dokumentácie), z čoho vyplynie vhodnosť umiestnenia objektu RD č. 92. V OP neumiestňovať stavby na bývanie;
 16. v ďalších stupňoch riešenia rešpektovať navrhované opatrenia na minimalizovanie alebo eliminovanie negatívnych vplyvov v plnom rozsahu. Medzi navrhovanou IBV a genofondovou lokalitou Kapustné záhrady je potrebné rešpektovať pufračnú zónu o minimálnej šírke 10 m a od Martinskej riečnej terasy ponechať v zmysle platného územného plánu pás nezastaviteľnej zelene v šírke 30 m;
 17. uskutočniť opatrenia na zabránenie negatívneho ovplyvnenia genofondovej lokality Kapustné záhrady:
 - a) pred začatím výstavby zrealizovať vyznačenie hranice 10 m pásma drevenými kolíkmi a natiahnutím zákazovou páskou (napr. červeno-biela páska s textom zákaz vstupu, ktorá plní výstražnú funkciu pre vyznačenie ochranného pásma pri stavebných a výkopových prácach a vyznačenie pracovných priestorov), na zamedzenie splavenín počas výstavby vonkajším okrajom ochranného pásma 10 m zrealizovať 2 hlboké brázdy v smere vrstevníc,
 - b) navrhnutý 10 m pás (prechodová zóna) medzi genofondovou lokalitou Kapustné záhrady a územím výstavby sa zabezpečí: odčlenením 10 m širokej ochrannej parcely a táto sa prevedie na nového vlastníka, kde sa do kúpno-predajnej zmluvy zapracuje povinnosť vlastníka ošetrovať zónu, termín – do začatia výstavby prvého rodinného domu v kontakte s 10 m ochrannou zónou,
 - c) v oplotení parciel v dotyku s genofondovou lokalitou Kapustné záhrady sa nebudú realizovať zadné brány a bráničky.
 18. ak sa pri realizácii zámeru v lokalite vyskytnú chránené živočíchy, neodkladne sa o tom oboznámi Správa NP Veľká Fatra, transfery živočíchov sa budú koordinovať so Správou NP Veľká Fatra;
 19. po obvodu celej lokality budú mať ploty minimálne 300 mm vysoké podprahové dosky, príp. betónový sokel;
 20. vzhľadom k ochrane vodného režimu, ktorý je kľúčový pre zachovanie spoločenstiev genofondovej lokality Kapustné záhrady, je v prípade požiadavky na realizáciu studní resp. vrtov podzemnej vody bezpodmienečne potrebné vypracovať hydrogeologický posudok, ktorý určí problematiku hydrogeologického režimu hodnotenej lokality a či je možné tieto prvky budovať za podmienky, aby odber podzemnej vody nenarušil súčasný hydrologický režim genofondovej lokality Kapustné záhrady;
 21. všetky stavebné práce na prípravu územia pre výstavbu vrátane vybudovania technickej a dopravnej infraštruktúry je potrebné realizovať za prítomnosti environmentálneho dozoru, ktorý bude zodpovedať za dodržiavanie všetkých stanovených podmienok.

Odôvodnenie

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OU MT-OSZP“), na základe žiadosti navrhovateľa MARTINSKÉ TERASY, s.r.o., Zvolenská 11024/30, 036 01 Martin, IČO: 51 446 481, v zastúpení spoločnosťou Hplus, a.s., Košárová 73, 036 01 Martin, IČO: 43 905 374 (ďalej len „navrhovateľ“), doručenej dňa 10.12.2021, začal správne konanie podľa § 18 ods. 2 písm. b) a podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP vo veci „Martinské terasy“.

Predložený zámer navrhovanej činnosti svojimi parametrami je zaradený podľa prílohy č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP do kapitoly č. 9. Infraštruktúra, položka č. 16. Projekt rozvoja obcí vrátane:

a) pozemných stavieb alebo iných súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy – v zastavanom území od 10 000 m² podlahovej plochy, mimo zastavaného územia od 1 000 m² podlahovej plochy časť B – zisťovacie konanie.

Navrhovaná činnosť je plánovaná v Žilinskom kraji, v okrese Martin, v k. ú. Záturčie, na parc. č. KN-C 1321/1, 1321/2, 525/6, 525/8, 525/9-12, 525/13-19, 525/20-27, 525/28-147.

Navrhovaná činnosť je riešená jednovariantne. Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie upustil od variantnosti riešenia rozhodnutím č. OU-MT-OSZP-2021/004373-005-Ha zo dňa 03.05.2021.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. c) a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojení s § 3 písm. k) a § 56 písm. b) zákona o posudzovaní vplyvov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 správneho poriadku upovedomil listom zo dňa 21.12.2021 podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku známych účastníkov konania, že dňom doručenia zámeru začalo podľa § 18 správneho poriadku správne konanie vo veci posudzovania vplyvov na životné prostredie. OU MT-OSZP podľa § 23 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov zaslal oznámenie o zámere navrhovanej činnosti povolujuúcim orgánom, dotknutým orgánom, dotknutej obci, rezortnému orgánu a zároveň vyzval na doručenie stanoviska v zákonom stanovenej lehote.

Zámer navrhovanej činnosti bol zverejnený na webovom sídle MŽP SR, na adrese:
<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/martinske-terasy>.

Základné údaje o činnosti

Navrhovaná činnosť rieši individuálnu bytovú výstavbu 98 rodinných domov s jednou bytovou jednotkou a napojenie týchto stavieb na verejné technické a dopravné vybavenie územia.

Stavba je navrhovaná funkčne v súlade s platným územným plánom mesta Martin a zmenou č. 3 ÚPN – SÚ Martin.

Členenie navrhovanej činnosti na stavebné objekty:

Stavebné objekty – rodinné domy:

- SO R01 – SO R98 Rodinné domy

Stavebné objekty infraštruktúry:

- SO 01 Komunikácie

- SO 02 Rozšírenie vodovodu

- SO 03 Rozšírenie splaškovej kanalizácie

- SO 04 VN

- SO 05 Trafostanica

- SO 06 Verejné osvetlenie

- SO 07 Rozšírenie NN rozvodov

- SO 08 Rozšírenie dažďovej kanalizácie

- SO 09 Telekomunikačný kábel

Základná urbanistická koncepcia riešenia bola okrem požiadavky na zástavbu ovplyvnená tiež terénnymi danosťami vo vzťahu k vymedzeným hraniciam pozemku a najmä naprojektovanou dopravou a technickou infraštruktúrou územia zástavby, pre ktorú je vydané právoplatné územné rozhodnutie (Rozhodnutie Okresného úradu Žilina č. OU-ZA-OVBP2-2020/045662/Kod zo dňa 02.11.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.11.2020). Pre stavebné objekty SO 01 – VN podzemné vedenie, SO 02 – 11966 Martin – Sever – Rozšírenie NNK pre IBV Terasa – NN podzemné vedenie, PS 01 Trafostanice murované bolo vydané právoplatné územné rozhodnutie (Rozhodnutie mesta Martin č. SÚ-34087/58287/2020 zo dňa 08.06.2020).

Základné údaje o stavbe:

plocha riešeného územia: 89 057 m²

Bilancie plôch:

- plocha pozemkov pre výstavbu 1 RD (priemer): 600 – 2 000 m²

z toho zastavaná (priemer) 1 RD: 155 m²

- plocha pozemkov pre výstavbu 98 RD: 66 130 m²

z toho zastavaná domami (predpoklad): 18 000 m²

z toho zastavaná spevnenými plochami: 5 000 m²

z toho záhrady, súkromná zeleň: 45 130 m²

- plocha pozemkov pre výstavbu komunikácií: 8 900 m²

- plocha pozemkov pre výstavbu verejných chodníkov: 3 400 m²

- plocha pozemkov pre SO 05 Trafostanica 6 m²

- nespevnené plochy – verejná zeleň: 1 415 m²

- nespevnené plochy – cestná zeleň: 9 206 m²

Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Predmetný zámer je situovaný na parcelách, ktoré sú podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin súčasťou plánovanej výstavby IBV. Pre hodnotenú stavbu je potrebné realizovať trvalé i dočasné vyňatie poľnohospodárskej pôdy. Zábery poľnohospodárskej pôdy budú upresnené na základe realizácie stavebných povolení jednotlivých stavebných objektov, vyňatie sa bude realizovať v súlade s platnou legislatívou. K záberu lesnej pôdy nedôjde.

Nároky na vodu

Celková ročná spotreba pitnej vody pre celú navrhovanú činnosť je 25 404 m³.

Ostatné surovínové zdroje a energetické zdroje

Počas realizácie navrhovanej činnosti budú použité bežné stavebné materiály.

Elektrická energia

Navrhovaná činnosť bude zásobovaná elektrickou energiou prostredníctvom novovybudovanej elektrickej prípojky do novej transformačnej stanice. Predpokladaná ročná spotreba elektrickej energie je 150 000 kWh/rok.

Plyn

Navrhovaná činnosť nemá požiadavku na odber zemného plynu.

Tepló

Energetická bilancia: Ročná potreba tepla na vykurovanie, chladenie a ohrev vody je 946 680 kW/rok.

Dopravná infraštruktúra

Prístup k navrhovanej IBV je riešený napojením na ul. Severná po existujúcej prístupovej komunikácii v šírke 3,5 m, ktorá bude rozšírená na 7,0 m. Kostru dopravného systému tvoria dve obslužné komunikácie (komunikácia 1, 2), ktoré sú doplnené komunikáciami funkčnej triedy D1 (komunikácie A – G). Komunikácia 1 je navrhovaná ako mestská obslužná MO 8/40 funkčnej triedy C2 s jednostranným chodníkom pre peších a komunikácia 2 ako MO 7,5/30 funkčnej triedy C3 s jednostranným chodníkom pre peších. Ďalej sú navrhované komunikácie A – C s funkčnou triedou D1, komunikácia D s funkčnou triedou C3 a komunikácie E – G s funkčnou triedou D1, všetky s jednostrannými chodníkmi pre peších. Uvedený systém komunikácií v riešenom území zabezpečí dopravnú obslužnosť vnútri riešeného územia i dopravné napojenie na existujúcu sieť mestských komunikácií.

Technická infraštruktúra

Elektrina – zásobovanie elektrickou energiou bude zabezpečené prostredníctvom novej 22 kV prípojky z VN linky č. 206, z ktorej bude pripojená novovybudovaná traťostanica. Pre zásobovanie RD elektrickou energiou je navrhovaná rozvodná sieť napájaná cez poistkové odpájače z navrhovaných rozvádzačov NN distribučnej trafostanice.

Vodovod – pripojenie navrhovaných vodovodných sietí je riešené v bode napojenia na ul. Severná. Celková dĺžka navrhovanej vodovodnej siete je 1 689 m.

Kanalizácia

Splachová kanalizácia – je navrhovaná tak, aby odvádzala odpadové vody do prečerpávacej stanice gravitačne a z prečerpávacej stanice do verejnej kanalizácie výtakom. Celková dĺžka potrubia navrhovanej splachovej kanalizácie vybudovanej z potrubia PVC DN 300 je 1 492,9 m.

Dažďová kanalizácia – rieši odvedenie dažďových odpadových vôd z ciest, chodníkov, príľahlých spevnených plôch stavby. Dažďová voda z prístupovej komunikácie 1, ktorá sa bude rozširovať, bude odvedená na terén, do príľahlého rigola, ktorý slúži ako prirodzené odvodnenie existujúcej cesty. V dotknutej lokalite sa nenachádza verejná dažďová kanalizácia. V zásade je navrhovaná sieť dažďovej kanalizácie tak, aby odvádzala odpadové vody dažďové gravitačne. Celková dĺžka potrubia je 1 204,1 m. Odvedenie dažďových vôd z navrhovaných miestnych komunikácií bude realizované uličnými vpustami vhodne umiestnenými v závislosti od pozdĺžneho a priečného usporiadania vozovky. Dažďová voda bude odvedená do vsakovacieho zariadenia (pozostáva zo vsakovacích boxov, situovaných na pozemkoch investora v spevnenej ploche).

Tepló – vykurovanie RD, klimatizácia a príprava TUV bude elektrickou energiou, druhy elektrických vykurovacích systémov sa nepredpisujú (elektrický kotol, tepelné čerpadlo, podlahové, resp. stropné kúrenie, konvektory a pod.). Počíta sa aj s využitím solárnej energie.

Nároky na pracovné sily

Nároky budú spojené iba s obdobím výstavby a realizácie jednotlivých stavebných objektov. Pracovná sila bude zabezpečená štandardnými spôsobmi dodávateľom stavebných prác.

Údaje o výstupoch

Ovzdušie

V období výstavby dôjde k časovo obmedzenému obdobiu lokálne zvýšeného obsahu poletujúceho prachu vplyvom sekundárnej prašnosti zo staveniska. Pri odvoze a dovoze materiálu dôjde k nárastu objemu výfukových splodín v území v priestore výstavby a trasy prístupovej cesty. Vzhľadom na rozsah, etapizáciu i charakter prác sa jedná o veľmi zanedbateľné množstvo emisií a to iba počas časovo krátkeho obdobia výstavby.

Potenciálnym zdrojom znečisťujúcich látok do ovzdušia pochádzajúcich z hodnotenej činnosti po uvedení do prevádzky bude statická doprava a zvýšená intenzita dopravy na prízjazdových komunikáciách k jednotlivým objektom a vnútroareálových komunikáciách.

Opadové vody

Produkcia splachovej vody – predpoklad ročnej produkcie – cca 25 404 m³. Projekt navrhuje potrubie DN 300 z PVC, ktoré pri sklone 0,5 % prevedie prietok: 82 l/s je viac ako $2 \times Q_h = 8,36$ l/s.

Odtokové množstvo dažďovej vody – navrhuje sa potrubie DN 400 PVC, ktoré pri min. navrhovanom sklone 0,50 % prevedie prietok 174 l/s, ktoré kapacitne vyhovuje požiadavkám na gravitačné odvedenie prietoku vody.

Celkové množstvo dažďových vôd zo striech RD a spevnených plôch prislúchajúcich k RD sa počíta s 269,1 l/s. Na parcelu 1 RD prislúcha v priemere 2,75 l/s.

Odpady

Počas výstavby jednotlivých stavebných objektov a terénnych úprav vzniká výkopová zemina. Zemina získaná z výkopových prác a terénnych úprav povrchu terénu počas stavebných prác bude v maximálnej miere použitá na terénne úpravy a rekultiváciu územia.

Stavebný odpad, ktorý vznikne počas výstavby, bude podľa kategorizácie odpadov vytriedený a následne odvázaný na skládku stavebného odpadu – zabezpečí dodávateľ stavby na základe Zmluvy o odvoze a zneškodnení odpadu s vybranou firmou spôsobilou na zneškodňovanie odpadov.

V ojedinelých prípadoch, ak sa vyskytne nebezpečný odpad, tento bude od realizátora stavby odoberať subjekt oprávnený nakladať s takýmto odpadom.

Recyklované odpady (oceľové profily, sklo), ktoré sú v menšom množstve, budú dodávateľom stavby odvezené do zberní druhotných surovín.

Zmesový komunálny odpad bude sústredovaný v zberných nádobách k tomu určených.

Odpady vznikajúce počas prevádzky – spôsob nakladania s odpadmi počas prevádzky navrhovanej činnosti bude zosúladený s právnymi požiadavkami v oblasti odpadového hospodárstva a v súlade so všeobecným záväzným nariadením mesta Martin.

Hluk a vibrácie

Zdroje hluku

Počas výstavby – možno očakávať v priestore stavby prevádzku stavebných mechanizmov. Najvýznamnejší hluk sa dá očakávať z dopravy materiálu nákladnými vozidlami a pri vykonávaní zemných prác. Hluk zo stavebných mechanizmov sa pohybuje v rozmedzí od 80 – 95 dB vo vzdialenosti 5 m, hluk z ťažkých nákladných áut v rozmedzí 70 – 82 dB v tej istej vzdialenosti. Pôsobenie hluku bude časovo obmedzené počas výstavby.

Vplyvom realizácie navrhovanej činnosti pribudnú nové zdroje hluku: statická doprava - parkovacie miesta v rámci jednotlivých RD a mobilná doprava – automobily viazané svojou prítomnosťou na vznik nového komplexu IBV.

Vibrácie – v priebehu výstavby je možné charakterizovať ako lokálne obmedzené a zanedbateľné. Ich intenzita v žiadnom prípade nedosiahne hodnoty, ktoré by mohli mať akýkoľvek vplyv na životné prostredie a zdravie obyvateľov najbližších obývaných objektov v lokalite i na existujúce stavby.

Zdroj žiarenia, tepla a zápachu

Navrhovaná činnosť nie je zdrojom žiarenia ani zápachu.

Predpokladané vplyvy na životné prostredie

Vplyvy na obyvateľstvo

K najväčším vplyvom na okolie dôjde počas realizácie výstavby navrhovanej činnosti. Bude dochádzať k vzniku hlukovej a imisnej záťaže okolia, predovšetkým v dôsledku činnosti pri realizácii hodnotených stavebných objektov. Zdrojom emisií budú predovšetkým stavebné zemné mechanizmy a nákladná doprava zabezpečujúca prepravu materiálu. Ich pôsobenie bude časovo obmedzené na čas doby realizácie výstavby.

K potenciálnym možným vplyvom na obyvateľstvo počas výstavby:

- patria terénne práce – hrubé terénne úpravy, založenie objektov, vlastná výstavba stavebných objektov. Vzhľadom na pomerne veľkú odstupovú vzdialenosť od najbližšieho obytného územia je možné hodnotiť tento vplyv ako nulový;
- môže byť doprava (vplyv hluku z dopravy a prašnosti) a pohyb stavebnej techniky. Tento vplyv bude dočasný – počas výstavby. Tento vplyv je potrebné zmierniť vhodnými technickými, časovými i organizačnými opatreniami.

Počas prevádzky - potenciálnym zdrojom znečisťujúcich látok vypúšťaných do ovzdušia pochádzajúcich z hodnotenej činnosti po uvedení do prevádzky bude súvisiaca automobilová doprava viazaná na hodnotenú navrhovanú činnosť. Súčasťou predloženého zámeru v prílohe č. 4 je „Rozptyľová štúdia pre účely posúdenia vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP“ vypracovaná zhotoviteľom ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina, dňa 10.06.2021. Predmetom rozptyľovej štúdie bolo posúdenie imisnej záťaže z dopravy súvisiacej s vybudovaním novej obytnej zóny „Martinské terasy“ na východnom okraji mesta Martin. Pre posúdenie vplyvu činnosti boli vyhodnotené koncentrácie oxidu dusičitého – NO₂ a PM₁₀, ktoré sú v súvislosti s dopravou hlavnými znečisťujúcimi látkami z hľadiska vplyvu na zdravie.

V zhrnutí kapitola 7 sa uvádza: Na základe zhodnotenia príspevkov vypočítaných koncentrácií znečisťujúcich látok z dopravy po vybudovaní IBV Martinské terasy v Martine konštatujeme, že vypočítané koncentrácie sú značne pod limitnými hodnotami. Príspevok zvýšenia imisnej záťaže z titulu zvýšenia dopravy na príľahlej cestnej sieti možno klasifikovať ako mierny. Príspevky ku krátkodobým koncentráciám NO₂ na ulici Severná dosahujú v súčasnosti v špičkovej hodine max. 1,44 µg/m³. Po vybudovaní sa táto hodnota zhruba zdvojnásobí, avšak bude predstavovať iba 1,4 % limitu. Z hľadiska imisnej záťaže pôsobí v území dominantne doprava na Jilemnického ulici, ktorej vplyv zasahuje aj do okolia obytnej zóny na Severnej ulici v maximálnej koncentrácii 63,16 µg/m³ (31,6 % limitu). So vzdialenosťou od tejto komunikácie však koncentrácie NO₂ klesajú a na konci Severnej ulice dosahujú zhruba 17 µg/m³. Je potrebné zdôrazniť, že krátkodobé koncentrácie NO₂ boli vypočítané pre špičkovú hodinu, ktorá bola vyjadrená ako 10 % priemernej dennej intenzity dopravy. Pri bežnom stave sú krátkodobé koncentrácie NO₂ zhruba 2,5 krát nižšie. Príspevky k priemerným ročným koncentráciám NO₂ dosahujú v súčasnosti na ulici Severná cca 0,15 µg/m³ a po vybudovaní IBV sa zdvojnásobia, čo bude 0,75 % limitu...limit pre priemernú ročnú koncentráciu NO₂ 40 µg/m³ nebude prekročený.... Významné koncentrácie nebudú dosahované ani v prípade PM₁₀. Maximálne 24 – hodinové koncentrácie PM₁₀ boli vypočítané v kumulovanom stave v hodnote 5,55 µg/m³, čo je cca 11 % limitu... Príspevky k imisiám PM₁₀ z dopravy na Severnej ulici v súčasnom stave, ako aj po vybudovaní IBV, možno klasifikovať ako zanedbateľné. Z vyhodnotenia súčasnej imisnej situácie vyplýva, že priemerná ročná koncentrácia PM₁₀ zo všetkých zdrojov dosahuje v danom území cca 25 µg/m³. Znamená to, že limit pre priemernú ročnú koncentráciu PM₁₀ 40 µg/m³ nebude prekročený ani v kumulovanom stave. Na základe výsledkov rozptyľovej štúdie možno konštatovať, že doprava súvisiaca s vybudovaním IBV Martinské terasy nezaťažuje nadmerne ovzdušie v okolí a nebude predstavovať zdravotné riziko pre okolité obyvateľstvo. Prípustné hodnoty znečistenia ovzdušia nebudú prekročené ani v kumulovanom stave, teda po zohľadnení hodnôt súčasnej úrovne znečistenia ovzdušia. Súčasne treba uviesť, že vypočítané koncentrácie znečisťujúcich látok zodpovedajú maximálnym hodnotám a nepriaznivým rozptyľovým podmienkam, v kategórii D, pri nízkej rýchlosti vetra. Za bežných podmienok budú tieto koncentrácie nižšie.

Prílohu č. 3 predloženého zámeru tvorí „Akustická štúdia č. 21-057-s Obytná zóna IBV Martinské terasy Martin“, vypracovaná odborne spôsobilou osobou Ing. Vladimírom Plaskoňom spoločnosti EnA consult Topoľčany, s.r.o., v máji 2021 (ďalej len „Akustická štúdia“). V riešenom území sa nevyskytujú trvalé stacionárne zdroje hluku, ktoré by významne ovplyvňovali hlukové pomery v dotknutej obytnej zóne. Hlukové pozadie je tvorené súborom náhodných zvukov (komunikácia, vtáčstvo, prelet lietadiel). Súčasný hlukový pomery dokumentuje meranie imisí hluku pri vstupe do riešeného územia na ulici Severná vo vzdialenosti 2 m pred severnou fasádou bytového domu č. 3897/9 (merací bod M1). Merací mikrofón vybavený krytom proti vetru bol umiestnený na statíve vo výške 4 m nad terénom na úrovni izby na 1.NP. Vzhľadom na frekvenciu bola nastavená na 1 s t.j. počas meracieho intervalu bolo zaznamenaných 3600 hladinových a frekvenčných profilov. Uvádzané hodnoty (str. 9 Akustickej štúdie):

- Laeq,1h = 58,4 dB;
- len prejazdy OA bez pozadia: Laeq,1h = 48,3 dB;
- odvoz odpadu, po vylúčení: Laeq,1h = 51,8 dB;

Stav dopravy na príľahlých komunikáciách sa stanovil z výsledkov odpočtu dopravy pri meraní hluku a z bilancie navrhovanej činnosti, ktorá vygeneruje celkom 627 pohybov OA / 24 hod. Predpokladá sa smerovanie všetkej novej dopravy smerom k zóne na Severnej ulici. Akustické modelovanie je založené na prerozdelení dopravných intenzít medzi parciálne komunikácie tvoriace homogénne líniové zdroje hluku (obr. 1, K1-K3) počas pracovného dňa. V rámci dňa sa predpokladá zhustenie dopravy v čase rannej a popoludňajšej špičky, určujúcou veličinou pre posudzovanie hluku v zmysle vyhlášky je len ekvivalentná hladina hluku v rámci referenčného intervalu deň, večer a noc. Prepočet celkovej

dopravy na referenčné intervaly sa uskutočnil podľa metodiky.

Novou dopravou bude najviac ovplyvnené obytné územie na konci Severnej ulice, kde je v súčasnosti relatívne nízka intenzita dopravy. Posudzované body jestvujúceho vonkajšieho chráneného prostredia predstavuje priestor vo vzdialenosti 1,5 m pred oknami obytných budov vo výške okien 2.NP (body V01-V07).

Bod V01 pred východnou fasádou BD č. 3897/9

Bod V02 pred severnou fasádou BD č. 3897/9

Bod V03 pred západnou fasádou BD č. 3897/9

Bod V04 pred východnou fasádou BD č. 3896/7

Bod V05 pred severnou fasádou BD č. 3896/7

Bod V06 pred západnou fasádou BD č. 3896/7

Bod V07 pred južnou fasádou BD č. 3906/14

Vypočítané imisné hladiny hluku z dopravy pri nultom variante (súčasný stav) pre najviac exponované existujúce bytové domy v uvádzaných výpočtových bodoch sa pohybujú v rozsahu 42,4 – 51,5 dB cez deň; 39,3 – 48,3 dB večer a 32,9 – 41,9 dB v noci.

Vypočítané imisné hladiny hluku z dopravy po výstavbe pre najviac exponované existujúce bytové domy v uvádzaných výpočtových bodoch sa pohybujú v rozsahu 46,6 – 54,4 dB cez deň; 43,5 – 51,3 dB večer a 37,1 – 44,9 dB v noci.

Výpočtové body vonkajšieho prostredia novej obytnej zóny boli umiestnené pred objekty rodinných domov, ktoré sa nachádzajú okolo miestnych komunikácií na vstupe do územia IBV Martinské terasy. Výpočtové body V8-V13 predstavuje priestor vo vzdialenosti 1 m pred oknami orientovanými k najviac zaťaženým úsekom miestnej areálovej cesty vo výške 1.NP.

Vypočítané hladiny hluku z dopravy preukázali, že denné ekvivalentné hladiny hluku sú rozdielne v závislosti od orientácie okna chránenej miestnosti a vzdialenosti objektu od dotknutej komunikácie.

Vypočítané hladiny hluku z pozemnej dopravy pred fasádami najviac exponovaných rodinných domov novostavby sa pohybujú v rozsahu 42,6 – 50,7 dB cez deň; 40,1 – 47,6 dB večer a 34,2 – 41,3 dB v noci.

Pri denných hladinách vonkajšieho hluku menších ako 50 dB resp. menších ako 40 dB v noci nie sú kladené požiadavky na zvukovoizolačné vlastnosti obvodového pláštia budov, avšak vzhľadom na predpokladaný vysoký štandard bytov je vhodné uvažovať s hodnotou R'w zasklenia obytnej miestnosti min. 30 dB.

Záver akustickej štúdie uvádza: Z hľadiska kategorizácie územia podľa tab. č.1 je vonkajšie prostredie posudzovaného sídelného útvaru zaradené do II. kategórie chránených území s prípustnou hodnotou hluku z pozemnej dopravy 50 dB cez deň a večer a 45 dB v noci.

Podľa ustanovenia čl. 1.6. prílohy vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. „ak je preukázané, že jestvujúci hluk z pozemnej dopravy prekračujúci prípustné hodnoty podľa tabuľky č. 1 pre kategórie územia II a III zapríčinený postupným narastaním dopravy nie je možné obmedziť dostupnými technickými opatreniami alebo organizačnými opatreniami bez podstatného narušenia dopravného výkonu, posudzovaná hodnota pre kategóriu územia II môže prekročiť prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku z pozemnej dopravy uvedené v tabuľke č. 1 najviac o 5 dB a pre kategórie územia III najviac o 10 dB“.

V súčasnosti je okolie ulice Severná na vstupe do riešenej časti územia IBV zaťažované dopravným hlukom, ktorý sa pred najviac exponovanými oknami bytových domov pohybuje mierne nad prípustnou hodnotu stanovenou pre II. kat. územia v referenčnom intervale deň. Miera prekročenia je daná vzdialenosťou referenčného bodu od osi komunikácie, avšak ani v jednom bode nie je zistené prekročenie o viac ako 5 dB.

Po realizácii navrhovanej činnosti dôjde k zvýšeniu dopravného zaťaženia riešeného úseku Severnej ulice cca na dvojnásobok súčasných intenzít, čo zodpovedá zvýšeniu hladiny akustického tlaku pred fasádami dotknutých obytných budov o cca 3 dB. Realizáciou navrhovanej činnosti však nedôjde k prekročeniu prípustných hodnôt cez deň a večer v najviac exponovaných bodoch o viac ako 5 dB, čím je dodržané ustanovenie čl. 1.6. prílohy vyhlášky. V nočnom čase predikciu zistené hodnoty hluku z dopravy nepresahujú prípustnú hodnotu.

Predikciou zistené imisné hodnoty hluku z dopravy pred fasádami nových rodinných domov sa pohybujú na hranici prípustnej hodnoty hluku stanovenej pre II. kategóriu chránených území v dennom referenčnom intervale. Navrhované objekty nevyžadujú nadštandardnú zvukovú izoláciu obvodového pláštia, prevetrávanie obytných miestností bude postačujúce štandardným spôsobom otváraním oknami. Pre zvýšenie komfortu rezidentov je vhodné uvažovať v rodinných domoch s rekuperačnou výmenou vzduchu v obytných miestnostiach, čím sa rozšíri možnosť vetrania izieb aj pri zatvorených oknách.

Posudzovaný stav navrhovanej zóny IBV rozširujúcej intravilán mesta Martin vyhovuje požiadavkám Vyhlášky MZ SR č.549/2007 Z. z. pre dotknuté chránené vonkajšie prostredie.

Dotknutý orgán z hľadiska primárnej podpory a rozvoja zdravia obyvateľstva na úseku verejného zdravia stanovil požiadavky, ktoré je potrebné rešpektovať v povoľovacom procese.

Vplyvy na ovzdušie

Počas výstavby dôjde k časovo obmedzenému obdobiu lokálne zvýšeného polietavého prachu vplyvom sekundárnej prašnosti z výstavby v blízkosti realizácie stavebných prác, v priestore úpravy a prípravy terénu pod jednotlivé stavebné objekty a dovozu stavebného materiálu do priestoru staveniska. Zvýšením pohybu stavebných mechanizmov dôjde k nárastu objemu výfukových splodín v území v priestore výstavby a trasy prístupovej cesty. Vzhľadom na jednoduchosť výstavby stavebných objektov možno hodnotiť tento vplyv s veľmi malým rozsahom, etapizáciu i charakter prác o zanedbateľné množstvá emisií, nedochádza k významnému znečisteniu ovzdušia, navyše ide o vplyv krátkodobý, viazaný vplyv na časovo krátke obdobie výstavby.

Počas prevádzky

- vykurovanie – rodinné domy budú na vykurovanie využívať elektrickú energiu (priamy elektrický ohrev, resp. tepelné čerpadlá), ohrev vody a varenie bude zabezpečené tiež prostredníctvom elektrickej energie. Hodnotíme bez vplyvu;
- statická doprava, ktorá je viazaná na hodnotený komplex rodinných domov – garáže, vonkajšie parkovacie plochy (súčasť každého rodinného domu – min. 2 parkovacie miesta prístupné vjazdom z obslužnej komunikácie). Všetky tieto parkovacie miesta vzhľadom na ich priamu väzbu IBV a následne individuálne na príslušný pozemok RD je potrebné chápať ako nízkokapacitné, ktoré majú charakter strednodobého až dlhodobého státia. Imisná záťaž okolia vo väzbe na rozptýlené parkovacie miesta je zanedbateľná, charakterizujeme ju ako nevýznamnú, bez významného vplyvu na ovzdušie;
- mobilná doprava – doprava z priestoru navrhovanej činnosti bude smerovaná napojením obslužných komunikácií na miestnu komunikáciu Severná. Pri tejto komunikácii v polohe pod cintorínom sa nachádza v zástavbe HBV. Pre posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti bola spracovaná rozptylová štúdia (uvádzame v kapitole „Vplyv na obyvateľstvo“). Na základe výsledkov možno konštatovať, že doprava súvisiaca s vybudovaním zámeru nezaťažuje nadmerne ovzdušie v okolí a

nebude predstavovať zdravotné riziko pre obyvateľstvo. Prípustné hodnoty nebudú prekročené ani v kumulovanom stave, teda po zohľadnení hodnôt súčasnej úrovne znečistenia ovzdušia.

Vplyv na vodné pomery

Počas výstavby nemožno vylúčiť kontamináciu podzemných vôd resp. povrchových vôd v prípade havárii techniky alebo zlého stavu vozidiel. Vlastná výstavba pri dodržaní technologických postupov stanovených opatrení a kontrole technického stavu stavebných mechanizmov nepredstavuje žiadne významné nebezpečenstvo ohrozujúce kvalitu podzemných ani povrchových vôd.

Počas prevádzky budú produkované nasledovné odpadové vody:

- splaškové odpadové vody – budú odvádzané do kanalizačnej siete mesta Martin a následne na ČOV vo Vrútkach.

Hodnotíme bez vplyvu;

- dažďové odpadové vody zo striech objektov a spevnených plôch rodinných domov – tieto budú odvedené na voľné plochy a ponechané k samotnému vsaku. Keďže sa jedná o neznečistené dažďové vody, nedochádza k žiadnym negatívnym vplyvom, hodnotíme bez vplyvu. Voda zostáva v území, nedochádza k absencii prirodzených dažďových vôd vplyvom ich umelého odvádzania mimo vlastné územie;

- dažďové odpadové vody zo spevnených plôch – cestné komunikácie, chodníky – časť týchto vôd bude odvedená sklonom plôch na voľný terén a ponechaná na vsak. Časť bude odvedená cez dažďovú kanalizáciu, ktorá bude zaistená do vsakovacieho systému. Likvidácia dažďových odpadových vôd podlieha režimu povolenia podľa zákona NR SR č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v platnom znení.

Vzhľadom na všetky známe skutočnosti technického riešenia likvidácie odpadových vôd nie je u hodnotenej činnosti predpoklad znečistenia povrchových ani podzemných vôd. Možno hodnotiť bez významného vplyvu.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd – dotknutý orgán (list č. 29810/2020 zo dňa 24.06.2020) v stanovisku uvádza, že pre vodný tok Sklabinský potok nie sú v platnom Pláne manažmentu povodňového rizika vypracované mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika. V lokalite nie je určené inundačné územie ani nie je vyhotovená mapa povodňového ohrozenia. Sklabinský potok v posudzovanom území preteká vo výškach od 388 po 390 m n.m. Stavby na bývanie v lokalite Martinské terasy sú plánované vo výške od 398 m n.m. po 407 m n.m., čo je rozdiel 8 – 17 m nad hladinou potoka. Z výškových údajov vyplýva, že lokalita pre výstavbu nepatrí k územiám ovplyvneným povodňami.

Vplyvy na pôdu

Pre hodnotenú stavbu je potrebné pre stavebné objekty umiestnené na parc. č. KN-E 533, 536, 537 (druh pozemku – orná pôda) a KN-C 525/2, 525/6, 525/8 (druh pozemku – orná pôda) realizovať trvalé i dočasné vyňatie z poľnohospodárskej pôdy. Riešená lokalita je podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie súčasťou plochy na zástavbu. Pre dotknutú lokalitu bolo v ÚPN – SÚ prevedené vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy, v rámci ktorého Okresný úrad Martin, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva dňa 02.09.1999 pod č. OPPLH-C-99/01052-Š udelil na navrhovanú činnosť v dotknutej lokalite súhlas k použitiu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely. Pred vydaním stavebného povolenia je investor povinný podľa zák. č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov požiadať orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy o vydanie rozhodnutia na trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy. Zábery uvedenej pôdy budú upresnené na základe realizácie stavebných povolení jednotlivých stavebných objektov, vyňatie sa bude realizovať v súlade s platnou legislatívou. Navrhovaná činnosť je lokalizovaná mimo záber lesnej pôdy.

Vplyv na faunu, flóru a ich biotopy

Navrhovanou činnosťou dotknutá lokalita je voľne nezastavaná plocha, v súčasnosti dočasne využívaná na poľnohospodársku rastlinnú výrobu. Nelesná drevinná vegetácia sa priamo na lokalite navrhovanej na zástavbu nenachádza.

Pri východnom okraji lokality navrhovanej na zástavbu sa nachádza lokálny líniový ekosystém Sklabinského potoka, ktorý v hodnotenom úseku plní tiež funkciu biokoridoru BK1 Sklabinský potok i genofondovej lokality (GL č. 67). Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje do uvedeného prvku.

Severne od územia zástavby sa nachádza lokalita Kapustné záhrady, ktorá je zároveň vymedzená ako genofondová lokalita GL 66 Kapustné záhrady. Navrhovaná činnosť sa nachádza v polohe mimo územia uvedenej lokality. Súčasťou zámeru je „Prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov“, ktorý vypracoval RNDr. Peter Barančok, CSc., v októbri 2021. Uvedený dokument uvádza náčrt základných vplyvov navrhovanej činnosti výstavby a užívania (prevádzky) na vybrané zložky prírodného prostredia – faunu a jej biotopy. K jednotlivým vplyvom sú zároveň uvedené aj možné opatrenia na minimalizovanie vplyvov v etapách počas výstavby a aj počas prevádzky navrhovanej činnosti:

1. opatrenia súvisiace s vplyvom trvalého a dočasného záberu lokality: vzhľadom na ochranu významných biotopov výskytu druhov fauny je potrebné zachovať v plnom rozsahu lokalitu na severovýchodnom okraji dotknutého územia s drevinovou a mokradňovou vegetáciou, kde sa často vyskytujú aj chránené a ohrozené druhy. Záber pozemkov je potrebné upraviť tak, aby parcely č. 525/116, 525/117, 525/118, 525/119, 525/122, 525/124, 525/126 ostali bez zásahu. Rovnako bez zásahu ostane aj pás šírky 10 m od GL vo východných častiach parciel 525/115, 525/114, 525/113, 525/120, 525/121, 525/123, 525/125 a severovýchodných až severných častiach parciel 525/128, 525/140 a 525/141. Na západných okrajoch dotknutého územia je potrebné regulovať využitie územia a stavebnú činnosť tak, aby sa minimálne zasahovalo do porastov drevín (resp. aby zostali zachované v plnom rozsahu), ktoré okrem toho, že tvoria izoláciu vegetáciu medzi súčasným zastavaným územím a územím navrhovaným na využitie, predstavujú významný biotop hniezdzenia niektorých druhov vtákov a vyskytuje sa tu aj viacero významných druhov bezstavovcov, hlavne druhov hmyzu. Pred začiatkom stavebných prác v dotyku s ochranným pásmom GL je potrebné realizovať podrobný prieskum lokality za účelom zistenia výskytu chránených a ohrozených druhov a potrebu realizácie ich transferu na vhodné lokality, ktoré nebudú dotknuté činnosťou. Začiatok stavebných prác spojených so skrávkou pôdy a odstránením vegetačného krytu je potrebné situovať do mimohniezdného obdobia, t. j. realizovať ju v období október až február, aby sa predišlo ohrozeniu druhov hniezdiacich na zemi v trávno-bylinnom alebo krovinnom poraste. Pre ochranu hniezdiacich druhov vtákov na stromoch a v krovinnách realizovať opatrenie, pri ktorom bude drevinná vegetácia v území vyrúbaná v mimohniezdnom období, aby sa zabránilo prípadným likvidáciám hniezd so znáškou vajec alebo s mladými nelietajúcimi jedincami;
2. opatrenia súvisiace s vplyvom navrhovanej činnosti na genofondovú lokalitu GL 66 Kapustné záhrady: záber pozemkov upraviť tak, aby celé parcely alebo časti parciel spadajúce do genofondovej lokality ostali bez zásahu. Medzi

vlastným územím a GL 66 Kapustné záhrady a novým zastavaným územím je potrebné vytvoriť pufracnú zónu na celej línii dotyku GL a zastavaného územia o šírke minimálne 10 m. Táto pufracná zóna bude slúžiť ako bezzásahová zóna, kde sa nebude realizovať žiadna stavebná činnosť a ani žiadne terénne úpravy spojené so zásahom do existujúceho vegetačného krytu a toto územie bude ponechané na samovývoj. V tejto zóne sa však odporúča monitorovanie šírenia inváznych druhov rastlín (drevín a bylín) a v prípade ich zistenia pristúpiť k ich likvidácii, aby sa predišlo k ich masovému šíreniu na plochách GL.

Pri začiatkoch stavebných prác v dotyku s ochranným pásmom GL je potrebné realizovať podrobný prieskum parciel po obvode GL za účelom zistenia výskytu chránených a ohrozených druhov na priamo dotknutých plochách, s cieľom zistiť potrebu realizácie transferu druhov na iné vhodné lokality v rámci GL, ktoré nebudú ani nepriamo atakované navrhovanou činnosťou v etape výstavby.

Pri stavebných prácach spojených so skrývkou pôdy a odstránením vegetačného krytu v blízkosti GL je potrebné venovať zvýšenú pozornosť potenciálnemu výskytu významných druhov živočíchov, aby sa predišlo ohrozeniu druhov žijúcich alebo aj zimujúcich v pôde a na zemi v trávno-bylinnom poraste segetálnej vegetácie.

Pri stavebných prácach je potrebné vylúčiť akýkoľvek zásah do plôch GL a vyčlenenej pufracnej zóny, nevytvárať tu ani plochy dočasného záberu a minimalizovať aj nepriame vplyvy spojené so znečistením ovzdušia a vody.

Eliminovať znečistenie vôd aj na priamo dotknutých plochách, aby nedochádzalo k znečisteniu povrchových alebo podzemných vôd stekajúcich z dotknutého územia smerom na plochy GL a hlavne úplne vylúčiť znečistenie nebezpečnými látkami poškodzujúcimi vodné prostredie a vodné organizmy.

Počas výstavby je potrebné zabrániť aj znečisteniu prostredia GL počas nepriaznivých klimatických situácií – privalové dažde – kde by sa toto znečistenie mohlo preniesť aj na ostatné významné biotopy územia situované vo vzdialenejších častiach.

V rámci rekultivačných prác po ukončení stavby je potrebné realizovať aj revitalizáciu okrajových častí GL. Odstrániť invázne druhy rastlín, medzi ktorými dominujú zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*) a zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*). Po výstavbe realizovať monitoring šírenia sa inváznych druhov a pravidelne realizovať práce na ich likvidáciu; 3. opatrenia súvisiace s vplyvom navrhovanej činnosti na genofondovú lokalitu GL 67 Sklabinský potok (Jordán) medzi Tomčanmi a Košútami a ostatné GL v okolí: žiadna činnosť realizovaná v dotknutom území v rámci navrhovanej činnosti nesmie fyzicky zasahovať do plôch GL. Okrem priamych vplyvov je nutné eliminovať aj všetky potenciálne vplyvy spojené so znečistením ovzdušia a vôd daného územia.

Pri začiatkoch stavebných prác v dotyku s ochranným pásmom GL je potrebné realizovať podrobný prieskum lokality za účelom zistenia výskytu chránených a ohrozených druhov a potrebu realizácie ich transferu na vhodné lokality, ktoré nebudú dotknuté činnosťou.

Začiatok stavebných prác v dotyku s ochranným pásmom GL spojených so skrývkou pôdy a odstránením vegetačného krytu (aj v prípade poľnohospodárskych kultúr alebo segetálnej vegetácie) je potrebné situovať do mimohniezdneho obdobia, t. j. realizovať ju v období október až február, aby sa predišlo ohrozeniu druhov hniezdiacich na zemi, aby sa zabránilo prípadným likvidáciám hniezd so znáškou vajíec alebo mladými nelietajúcimi jedincami.

V okolí GL nevytvárať ani dočasné depónie pôdy, kde by sa mohli šíriť druhy ruderalnej vegetácie a zvlášť invázne druhy rastlín;

4. opatrenia súvisiace s navrhovanou činnosťou na chránené a ohrozené druhy fauny: vzhľadom na ochranu významných druhov fauny je potrebné zachovať v plnom rozsahu opatrenia uvedené v bodoch 1. – 3.;

5. opatrenia súvisiace s vplyvom navrhovanej činnosti na biotopy národného a európskeho významu: striktne dodržiavať opatrenia o nezasahovaní do plôch spadajúcich do GL – t. j. striktne uplatniť opatrenia uvedené v bodoch 1. – 3.

Navrhovaná činnosť nesmie priamo zasahovať do plôch GL a nesmie tieto plochy ovplyvňovať ani nepriamo znečistením prostredia, hlavne znečistením alebo iným ovplyvnením povrchových a podzemných vôd sledovaného územia.

Počas stavebnej činnosti je potrebné eliminovať priame zásahy do lokalít mimo trvalých záberov, nevytvárať tu objekty dočasného záberu a eliminovať aj prechod stavebnej techniky cez územia GL.

Po ukončení stavebných prác na dotknutých plochách v susedstve s GL alebo na plochách navrhovaných na zahrnutie do navrhovanej pufracnej zóny je potrebné realizovať rekultivačné a revitalizačné práce s dôrazom na vytvorenie prírodných plôch s využitím drevín a trávnych zmesí „domácich“ druhov tak, aby sa zabránilo šíreniu nepôvodných druhov na lokality biotopov na plochách GL.

Po ukončení stavebnej činnosti je potrebné narušené plochy v dotyku s GL a ich biotopmi revitalizovať trávnymi zmesami s druhovým zložením veľmi blízkym pôvodným biotopom, prípadne zabezpečiť transfer typických druhov (hlavne ich semien) z okolitých biotopov na obnovované lokality.

Pri úpravách parkových plôch vo vnútornom priestore uprednostňovať trávne zmesi tvorené domácimi druhmi tráv a bylín, uprednostniť medonosné rastliny, pri výsadbe okrasných drevín preferovať domáce kultivary drevín. Jednoznačne v bylinnej aj drevinovej skladbe treba vylúčiť výsadbu invazívnych resp. invázne sa správajúcich druhov.

Po ukončení stavebnej činnosti a všetkých nadväzujúcich činností v území by bolo vhodné pre zlepšenie celkového stavu biotopu vykonať revitalizačné opatrenia spojené s odstránením existujúcich záťaží v podobe nelegálnych skládok odpadu, odstránenia nepôvodných druhov drevín, napr. jedince javorovca jaseňolistého, odstránenia druhov ruderalnej vegetácie a doplnenia okrajových častí GL vhodnými drevinami lužných lesov.

6. opatrenia súvisiace s vplyvom šírenia inváznych druhov resp. druhov nepôvodných pre existujúce biotopy: počas výstavby a aj po výstavbe realizovať v lokalite systematické odstraňovanie inváznych druhov rastlín. Po výstavbe realizovať monitoring šírenia sa inváznych druhov a pravidelne realizovať práce na ich likvidáciu.

7. Opatrenia súvisiace s vplyvom na celkovú biodiverzitu územia, t. j. aj vplyvy na biodiverzitu ostatných lokalít v území s výskytom bežnej flóry, fauny a biotopov, resp. aj vplyvy na biodiverzitu človekom využívaných plôch: vo všeobecnosti možno tu aplikovať všetky vyššie uvedené opatrenia pre ochranu vzácnej, chránenej alebo ohrozenej fauny, ako aj opatrenia na ochranu významných biotopov územia.

Záver prieskumu uvádza: „V hodnotenom území bol v rokoch 2020 – 2021 realizovaný výskum fauny so zameraním na chránené a ohrozené druhy európskeho alebo národného významu.

Z chránených alebo ohrozených druhov bezstavovcov bol v území zistený výskyt slimáka záhradného (*Helix pomatia*), vážky pásavej (*Sympetrum pedemontanum*), bystroušky medenej (*Carabus cancellatus*), štyroch druhov čmeľov (rod *Bombus*), drevára fialového (*Xylocopa violacea*), ohniváčika veľkého (*Lycaena dispar*), modráčika krkavcového (*Maculinea teleius*) a udáva sa tu aj výskyt modráčika horcového (*Maculinea alcon*).

Zo stavovcov tu bolo zaznamenaných 5 druhov obojživelníkov (Amphibia), štyri druhy plazov (Reptilia) a 64 druhov vtákov (Aves). Všetky zistené druhy obojživelníkov, plazov a vtákov (okrem holuba domáceho) patria medzi chránené druhy európskeho alebo národného významu, a preto je im potrebné venovať zvýšenú pozornosť.

Zo sledovaného územia a širšieho okolia je udávaný výskyt 36 druhov cicavcov (Mammalia). Z tohto počtu bol priamo v dotknutom území a v bezprostrednom okolí zistený výskyt 27 druhov, z ktorých 20 patrí medzi chránené druhy európskeho alebo národného významu.

Niektoré druhy budú navrhovanou činnosťou dotknuté, niektoré ich jedince aj negatívne ovplyvnené, no pri dodržaní navrhnutých opatrení na ochranu významných druhov fauny hodnoteného územia a ich biotopov možno navrhovanú činnosť považovať za realizovateľnú.

Príslušný orgán priamo poukazuje na stanovisko dotknutého orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny, ktorý určil vo svojom stanovisku podmienky, za ktorých je navrhovaná činnosť realizovateľná. Navrhovateľovi odporúčame riadiť sa aj opatreniami, ktoré boli pomenované v predmetnom realizovanom prieskume, aby navrhovaná činnosť mala čo najmenší vplyv na životné prostredie.

Územný systém ekologickej stability

Priamo v dotknutom území navrhovanej činnosti sa nenachádza žiaden RÚSES okresu Martin resp. ÚPN – SÚ Martin – Návrh vymedzených prvkov územného systému ekologickej stability.

Pri východnom okraji lokality navrhovanej činnosti sa nachádza lokálny biokoridor BK1 Sklabinský potok, ktorý v hodnotenom úseku plní zároveň i funkciu genofondovej lokality (GL č. 67). Navrhovaná činnosť nezasahuje priamo do uvedeného prvku ÚSES.

Severne od územia zástavby sa nachádza GL č. 66 Kapustné záhrady. Navrhovaná činnosť je v polohe mimo genofondovej lokality.

Z hľadiska minimalizácie vplyvov na biokoridor BK1 Sklabinský potok resp. GL č. 67 Sklabinský potok ale aj GL č. 66 Kapustné záhrady sú stanovené podmienky, ktoré sú pre navrhovateľa záväzné pri výstavbe a prevádzke navrhovanej činnosti.

Vplyv na zastavané územie mesta Martin

Navrhovaná činnosť nemá požiadavku na zastavané územie mesta Martin.

Vplyv na dopravu

Kostru dopravného napojenia v obytnej zóne Martinské terasy tvoria dve obslužné komunikácie (komunikácia 1, 2). Tieto komunikácie sú doplnené obytnými ulicami funkčnej triedy D1, komunikácie A až G v obytnej zóne. Systém vyššie uvedených komunikácií v riešenom území zabezpečí dopravnú obslužnosť vnútri riešeného územia. Doprava z riešeného územia IBV Martinské terasy bude smerovaná prostredníctvom jednej obslužnej komunikácie (1) jej priamym napojením na miestnu komunikáciu ulica Severná. Pre uvedený zámer z hľadiska možného vplyvu na dopravnú situáciu územia bola spracovaná dopravná-inžinierska štúdia „Kapacitné posúdenie dopravného napojenia IBV Martinské terasy (Gavula R., 2018), ktorej cieľom bolo posúdiť stykové územie dopravou plánovanej výstavby súboru RD. V závere štúdia uvádza „Posudzované dopravné napojenie v mieste stykovej križovatky ulíc Hurbanova a Severná bude za uvedených predpokladov kapacitne vyhovovať celé posudzované obdobie, t. j. minimálne do roku 2041“. Príslušnému úradu v rámci zisťovacieho konania nebolo predložené stanovisko kompetentného dotknutého orgánu k navrhovanej činnosti v súvislosti s dopravou. Podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, stanovisko sa považuje za súhlasné.

Zmierňujúce opatrenia

Zámer obsahuje návrh zmierňujúcich opatrení, ktoré eliminujú potencionálne riziká vyplývajúce z navrhovanej činnosti, ktoré sú stanovené v príslušných právnych predpisoch a ktorými je navrhovateľ, resp. prevádzkovateľ viazaný.

V zákonom stanovenom termíne doručili na OU MT–OSZP svoje písomné stanoviská tieto subjekty, ktoré uvádzame v skratenej forme:

1. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, odbor stratégie dopravy listom č. 11413/2022/OSD/02009 zo dňa 10.01.2022, doručeným dňa 10.01.2022 – k predloženému zámeru má nasledovné požiadavky:
 1. navrhovanú stavbu je potrebné odsúhlasiť so správcom a vlastníkom ovplyvnenej komunikácie;
 2. pri navrhovaných lokalitách v blízkosti pozemných komunikácií je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Umiestnenie lokalít, predovšetkým bývaní, v pásme s prekročenou hladinou hluku neodporúčame. V prípade realizácie takýchto lokalít je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat investorov na vykonanie protihlukových opatrení. Voči správcom pozemných komunikácií nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe.

Vyjadrenie navrhovateľa:

K bodu 1: Prípomienka je rešpektovaná, k predloženému projektu pre územné konanie sa súhlasne vyjadril vlastník a správca miestnych komunikácií – mesto Martin.

K bodu 2: Prípomienka je rešpektovaná. V rámci zámeru boli lokality v blízkosti pozemných komunikácií posúdené na nepriaznivé vplyvy z dopravy akustickou štúdiou. Spracovateľ štúdie Ing. Vladimír Plaskoň je zapísaný pod č. 421/2006 – OPV do zoznamu odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie podľa § 65 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP v odbore činností Zz „hluk a vibrácie“ a je držiteľom osvedčenia o odbornej spôsobilosti na meranie hluku v životnom a pracovnom prostredí č. OOD/7360/2009 v zmysle ustanovenia § 15 a § 16 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Zo záverov akustickej štúdie vyplýva, že posudzovaný stav navrhovanej zóny IBV Martinské terasy rozširujúcej intravilán mesta Martin vyhovuje požiadavkám Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. pre dotknuté chránené vonkajšie prostredie.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a pripomienky vyplývajúce z neho boli zohľadnené premietnutím do výrokovej časti tohto rozhodnutia medzi podmienky, ktoré je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Inšpektorát kúpeľov a žriediel, listom č. S11660-2022-IKŽ-2 zo dňa 11.01.2022, doručeným dňa 11.01.2022 – navrhovaná činnosť sa dotýka ochrany záujmov podľa zákona č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečivých kúpeľoch, kúpeľných miestach na prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 538/2005 Z. z.), nakoľko sa navrhuje na území ochranného pásma II. stupňa minerálnych zdrojov v Martine – vyhláška MZ SR č. 341/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov. Na ochranné pásmo II. stupňa sa vzťahujú obmedzenia podľa § 26, § 28 ods. 3 zákona 538/2005 Z. z. a zakázané činnosti podľa prílohy č. 5 časti B. citovanej vyhlášky.

Z hľadiska zabezpečenia ochrany kvalitatívnych a kvantitatívnych parametrov prírodných minerálnych zdrojov v Martine, v zmysle zákona č. 538/2005 Z. z. požadujeme:

- rešpektovať skutočnosť, že v ochrannom pásme II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov je všeobecne zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej minerálnej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodných minerálnych zdrojov;
- rešpektovať zakázané činnosti podľa prílohy č. 5 časti B. podľa vyhlášky MZ SR č. 341/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov;
- Toto stanovisko MZ SR je stanoviskom dotknutého orgánu podľa § 40 ods. 2 písm. d) zákona č. 538/2005 Z. z. a nenahrádza stanoviská ku konkrétnemu konaniu podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov. Príslušný dotknutý orgán nepožaduje posudzovanie tohto zámeru podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a pripomienky vyplývajúce z neho boli zohľadnené premietnutím do výrokovej časti tohto rozhodnutia medzi podmienky, ktoré je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

3. Útvár hlavného architekta mesta Martin listom č. ÚHAM/1206/2021 – Gáb/361 zo dňa 10.01.2022, doručeným 14.01.2022 – Podľa platného Územného plánu sídelného útvaru Martin (ÚPN-SÚ Martin) v znení zmien a doplnkov č. 1 – 7 a jeho záväzných častí vyhlásených Všeobecne záväzným nariadením mesta Martin č. 38 v znení zmien a doplnkov č. 1 – 7 sa navrhovaná činnosť nachádza v urbanistickom okrsku 04, v území s funkciou IA6 – navrhovaná individuálna bytová výstavba (IA6.3, IA6.4), pre ktoré platia nasledovné záväzné regulatívy:

- hlavná funkcia obytná, prípustná funkcia občianskej vybavenosti a služieb,
- rešpektovať generel územného rozvoja Martinská terasa,
- územie každej plochy riešiť samostatne v stupni UŠ,
- rešpektovať koridor pre trasu Východného mestského okruhu,
- riešiť školu, materskú školu úmerne veľkosti územia,
- v rámci vymedzenej plochy uvažovať s vytvorením verejných priestorov (námestí) so základnou občianskou vybavenosťou vyplývajúcou z kapacity územia a so zeleňou,
- parkovanie a garážovanie na vlastnom pozemku RD,
- počet nadzemných podlaží 2, pri objektoch so šikmými strechami 1 + obytné podkrovia,
- nepripustiť hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu (obsluha, parking),
- rešpektovať zeleň zo západnej strany IBV (ponechať 30 m pás nezastavateľnej zelene od Martinskej riečnej terasy) a z východnej strany od VMO,
- rešpektovať genofondovú lokalitu 66 Kapustné záhrady,
- rešpektovať ochranné pásmo cintorína.

V bezprostrednom kontakte s riešeným územím je plocha SF – plochy zelene s nasledovnými regulatívmi:

- rešpektovať funkciu zelene,
- prípustné oddychové miesta,
- nepripustiť výstavbu v ploche Martinskej riečnej terasy,
- rešpektovať genofondovú lokalitu 66 Kapustné záhrady.

Do riešeného územia zasahuje dopravný koridor pre trasu navrhovaného Východného mestského okruhu (ďalej len „VMO“), ktorý je súčasťou vonkajšieho mestského okruhu a v celej dĺžke, vrátane nadväzujúcich zberných pripojení, je vymedzený ako verejnoprospešná stavba VPD 2.22. Plocha navrhovanej komunikácie VMO a z toho vyplývajúci záber pozemkov sú riešené v PD pre územné rozhodnutie, ktorá bola spracovaná spoločnosťou Alfa 04 v roku 2020. K dnešnému dňu nebolo na stavbu VMO vydané územné rozhodnutie. VMO je riešený tak, aby boli rešpektované všetky funkčné zložky územia, existujúce aj navrhované, vrátane zachovania zelene, zároveň však aby bolo možné zabezpečiť územný rozvoj mesta Martin.

Pre územie bol spracovaný územnoplánovací podklad Generel územného rozvoja Martinská terasa (ďalej len GÚR), spracovateľ AAA-KROPITZ, Žilina 2016, ktorý rieši základnú urbanistickú a dopravnú koncepciu územia, stanovuje podmienky pre riadenie výstavby v jednotlivých zónach územia. Spracovaný GÚR potvrdil opodstatnenosť plôch určených na výstavbu a plôch zelene v území, v ktorých nie je možné uvažovať s výstavbou. V rámci ZaD č. 7 ÚPN- SÚ Martin bol odsúhlasený priemet genofondovej lokality Kapustné záhrady do územnoplánovacej dokumentácie. Projektová dokumentácia na územné rozhodnutie IBV Martinské terasy bola Útvárom hlavného architekta mesta Martin odsúhlasená listom č. ÚHAM/810/2017 – Men/144 zo dňa 03.10.2017 a listom ÚHAM/552/2019/OI-123 zo dňa 14.10.2019. ÚPN-SÚ Martin rieši návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability z hľadiska ekologických aspektov a ochrany prírody. V zmysle platného ÚPN-SÚ Martin sú medzi ekostabilizačné prvky zaradené genofondové lokality, ktorých číslovanie je zosúladené s Regionálnym územným systémom ekologickej stability okresu Martin. V rámci predloženého zámeru je komplexne spracovaný prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov zameraný na podrobnú inventarizáciu významných druhov vyskytujúcich sa v sledovanom území, t. j. aj v lokalite Kapustné záhrady.

1. Z uvedeného vyplýva, že navrhovaná výstavba IBV v predmetnom území je v súlade s ÚPN-SÚ Martin a predložený

zámer nepožadujeme posudzovať podľa zákona. V rámci procesu požadujeme dopracovať prílohu č. 2, v ktorej bude rešpektovaný dopravný koridor navrhovaného VMO vrátane jeho ochranného pásma v zmysle spracovanej DÚR na stavbu objektu VMO. Dopravný koridor s ochranným pásmom je potrebné vyznačiť v celkovej situácii, z čoho vyplynie vhodnosť umiestnenia objektu RD č. 92. V OP neumiestňovať stavby na bývanie. Upravenú situáciu požadujeme predložiť na odsúhlasenie.

2. Zámer bude mať predpokladaný vplyv na vybrané zložky životného prostredia, preto požadujeme v ďalších stupňoch riešenia rešpektovať navrhované opatrenia na minimalizovanie alebo eliminovanie týchto vplyvov v plnom rozsahu. Medzi navrhovanou IBV a GL Kapustné záhrady je potrebné rešpektovať pufrácnú zónu o minimálnej šírke 10 m a od Martinskej riečnej terasy ponechať v zmysle platného územného plánu pás nezastavateľnej zelene v šírke 30 m.

Vyjadrenie navrhovateľa:

K bodu 1:

Koridor VMO je v prílohe č. 2 zámeru zakreslený. Ochranné pásmo v spracovanej PD pre DUR nebolo vyznačené, ide o komunikáciu v zastavanom území obce, kde sa ochranné pásma nevyznačujú. Vhodnosť umiestnenia objektu RD č. 92 určía až protihlukové opatrenia v rámci následného projektovania VMO.

K bodu 2:

Pripomienka je rešpektovaná. Medzi navrhovanou IBV a GL Kapustné záhrady je zriadené ochranné pásmo 10 m v zmysle stanoviska ŠOP SR. V súlade s ÚPN Martin je ponechaný pás nezastavateľnej zelene v šírke 30 m v západnej časti dotknutého územia Martinskej riečnej terasy.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a pripomienky vyplývajúce z neho boli zohľadnené premietnutím do výrokovkej časti tohto rozhodnutia medzi podmienky, ktoré je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Význam a vlastnosti očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti s prihliadnutím najmä na kumuláciu vplyvu je možné hodnotiť len s vplyvom iných existujúcich alebo schválených činností.

4. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine listom č. PPL 2021/003580 zo dňa 28.12.2021, doručeným dňa 31.12.2021 – z hľadiska primárnej ochrany a podpory zdravia obyvateľstva na úseku verejného zdravotníctva má k predloženému zámeru nasledovné pripomienky:

1. Vzhľadom k výsledkom a záverom akustickej štúdie (súčasť zámeru) je potrebné relevantne preukázať, že jestvujúci hluk z pozemnej dopravy prekračujúci prípustné hodnoty podľa tabuľky č. 1 pre kategóriu územia v zmysle vyhlášky č. 549/2007 Z. z. pre existujúcu obytnú zástavbu zapríčinený postupným narastaním dopravy nie je možné obmedziť dostupnými technickými opatreniami alebo organizačnými opatreniami bez podstatného narušenia dopravného výkonu.

2. Počas výstavby v navrhovanej lokalite rešpektovať dopravné napojenie mimo ul. Severná.

Príslušný orgán verejného zdravotníctva nepožaduje posudzovanie tohto zámeru podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Je však potrebné z pohľadu ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva a zabezpečenia zdravých životných a pracovných podmienok komplexne akceptovať a rešpektovať ustanovenia zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a súvisiacich vykonávacích predpisov – platnej legislatívy v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva a to najmä v súvislosti s hlukom z dopravy v navrhovanej lokalite a dotknutom území.

Vyjadrenie navrhovateľa:

K bodu 1:

a) Spracovateľ akustickej štúdie uvádza: Vzhľadom na zložitú priestorovú geometriu vonkajšieho chráneného prostredia pred oknami obytných miestností, ktoré zasahuje do výšky 6.-7. NP, ako aj vzhľadom na pešiu, či dopravnú prípustnosť územia, nie je možné účinne pevnými prekážkami cloniť dopravný hluk, ktorý vzniká na úrovni cestnej komunikácie tvoriacej líniový zdroj hluku. Riešené územie existujúcej obytnej zóny tvorí hromadná bytová zástavba, kde je v porovnaní s IBV zvýšená koncentrácia ľudí na danej ploche a tým aj zvýšené nároky na statickú a dynamickú dopravu. Z toho dôvodu považujem za vhodné zaradiť dané územie sídliska do II. kategórie chránených území, kde prípustné hodnoty hluku nebudú prekročené. Keďže zaradenie sídliskových zón nie je exaktne vo vyhláske č. 549/2007 stanovené (sú tam spomínané len mestské centrá), rozhodnutie o zaradení územia je v plnej právomoci regionálneho hygienika.

b) Možným opatrením na minimalizovanie hlukovej záťaže je výsadba zelenej izolačnej clony. Jej realizácia je podmienená súhlasom vlastníka pozemku, mesta Martin.

c) V príprave je realizácia Východného mestského okruhu. Po jeho realizácii budú IBV Martinské terasy dopravné prepojené týmto smerom, čo do veľkej miery odľahčí dopravné napojenie IBV Martinské terasy z západného smeru.

K bodu 2: Pripomienka je rešpektovaná. Dopravné napojenie bude počas výstavby v zmysle rokovania a následnej dohody s mestom Martin cez ul. Tehelná.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a pripomienky vyplývajúce z neho boli zohľadnené premietnutím do výrokovkej časti tohto rozhodnutia medzi podmienky, ktoré je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

5. Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja listom č. OU-ZA-OSZP1/2022/008045-006/Buk zo dňa 25.03.2022, doručeným dňa 25.03.2022 – z hľadiska ochrany prírody a krajiny sa k. ú. Záturčie nachádza v území s prvým stupňom ochrany (všeobecná ochrana) podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Z hľadiska R – ÚSES okresu Martin navrhovaná lokalita zámeru sa nachádza v dotyku s genofondovou lokalitou:

- Kapustné záhrady (č. 66) – zvyšky slatinných spoločenstiev a menší jelšový lesík.

Zistené boli tiež sporadické výskyt viacerých chránených druhov živočíchov viazané na okolité genofondové lokality, ale tiež na biotopy nachádzajúce sa na ornej pôde. Druhy a ich výskyt boli potvrdené ŠOP SR, Správou NP Veľká Fatra, boli poskytnuté aj spracovateľovi prílohy č. 7 navrhovanej činnosti.

Okresný úrad Žilina nahliadol do „Martinské terasy“ zámer činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP a po komunikácii so ŠOP SR, Správou NP Veľká Fatra konštatoval pripomienky v stanovisku č. OU-ZA-OSZP1-2022/004045-004/Buk zo dňa 22.02.2022 podľa § 9 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Zástupcovia spracovateľa zámeru deklarovali pripravenosť riešiť predmetné pripomienky a na stretnutí sa dohodlo, že pri ďalšej projektovej a realizačnej fáze daného zámeru je potrebné uskutočniť nasledovné opatrenia:

- opatrenia na zabránenie negatívneho ovplyvnenia GL Kapustné záhrady:

- a) pred začatím výstavby zrealizovať vyznačenie hranice 10 m pásma drevenými kolíkmi a natiahnutím zákazovou páskou (napr. červeno-biela páska s textom zákaz vstupu, ktorá plní výstražnú funkciu pre vyznačenie ochranného pásma pri stavebných a výkopových prácach a vyznačenie pracovných priestorov), na zamedzenie splavenín počas výstavby vonkajším okrajom ochranného pásma 10 m zrealizovať 2 hlboké brázdy v smere vrstevníc,
- b) navrhnutý 10 m pás (prechodová zóna) medzi GL Kapustné záhrady a územím výstavby sa zabezpečí: odčlenením 10 m širokej ochrannej parcely a táto sa prevedie na nového vlastníka, kde sa do kúpno-predajnej zmluvy zapracuje povinnosť vlastníka ošetrovať zónu, termín – do začatia výstavby prvého rodinného domu v kontakte s 10 m ochrannou zónou,
- c) v oplotení parciel v dotyku s GL Kapustné záhrady sa nebudú realizovať zadné brány a bráničky;
 - ak sa pri realizácii zámeru v lokalite vyskytnú chránené živočíchy, neodkladne sa o tom oboznámi Správa NP Veľká Fatra, transfery živočíchov sa budú koordinovať so Správou NP Veľká Fatra;
 - po obvode celej lokality budú mať ploty minimálne 300 mm vysoké podprahové dosky, príp. betónový sokel;
 - vzhľadom k ochrane vodného režimu, ktorý je kľúčový pre zachovanie spoločenstiev GL Kapustné záhrady, je v prípade požiadavky na realizáciu studní resp. vrtov podzemnej vody bezpodmienečne potrebné vypracovať hydrogeologický posudok, ktorý určí problematiku hydrogeologického režimu hodnotenej lokality a či je možné tieto prvky budovať za podmienky, aby odber podzemnej vody nenarušil súčasný hydrologický režim GL Kapustné záhrady;
 - všetky stavebné práce na prípravu územia pre výstavbu vrátane vybudovania technickej a dopravnej infraštruktúry je potrebné realizovať za prítomnosti environmentálneho dozoru, ktorý bude zodpovedať za dodržiavanie všetkých stanovených podmienok.

Okresný úrad Žilina na základe podmienky zapracovania vyššie uvedených opatrení k navrhovanej činnosti do ďalších stupňov projektovej dokumentácie a realizačnej fázy zámeru „Martinské terasy“ nepožaduje ďalšie posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a pripomienky vyplývajúce z neho boli zohľadnené premietnutím do výrokovkej časti tohto rozhodnutia medzi podmienky, ktoré je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

6. Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor listom č. OU-MT-PLO1/2021/015672-MEC zo dňa 22.12.2021, doručeným dňa 23.12.2021 – uvedený zámer rieši vybudovanie novej obytnej zóny, parkovacích miest a komunikácií v k. ú. Záturčie na pozemkoch KN-C parc. č. 1321/1, 1321/2, 525/6, 525/8, 525/9 – 12, 525/13 – 19, 525/20 – 27, 525/28 – 147. Na dotknutých parcelách OÚ Martin, PLO vydal dňa 15.10.2021 rozhodnutie o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy č. OU-MT-PLO1-2021/012587-MEC. Na lokalitu, v ktorej bude realizovaná stavba, má mesto spracovaný „Územný plán sídelného útvaru Martin“ – lokalita č. 41 IBV, pre ktorý udelil súhlas Okresný úrad Martin, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva dňa 02.09.1999 pod č. OPPLH-C-99/01052-Š. Mesto Martin pre stavbu vydalo rozhodnutie o umiestnení stavby dňa 07.07.2020 pod č. SÚ-34226/34719/2020-UR, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.11.2020. Z hľadiska daného územia k navrhovanej činnosti nemáme pripomienky a nepožadujeme navrhovanú činnosť posudzovať podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a vyhodnocuje ho ako stanovisko bez pripomienok, z ktorého nevyplývajú žiadne bližšie podmienky, ktoré by bolo nevyhnutné uviesť vo výrokovkej časti tohto rozhodnutia pre ich rešpektovanie pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

7. Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva listom č. OU-MT-OSZP-2022/003095-002-KI zo dňa 14.01.2022, doručený dňa 14.01.2022 – nepožaduje, aby predložený zámer navrhovanej činnosti bol posudzovaný podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a vyhodnocuje ho ako stanovisko bez pripomienok, z ktorého nevyplývajú žiadne bližšie podmienky, ktoré by bolo nevyhnutné uviesť vo výrokovkej časti tohto rozhodnutia pre ich rešpektovanie pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

8. Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy listom č. OU-MT-OSZP-2022/2117-Rj zo dňa 11.01.2022, doručeným dňa 11.01.2022 – nepožaduje ďalej posudzovať predložený zámer navrhovanej činnosti za nasledovných podmienok:

- nakoľko riešená lokalita sa nachádza v II. stupni ochranného pásma prírodných minerálnych zdrojov v Martine (FATRA), je nutné rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 341/2010 Z. z. v platnom znení a z nej vyplývajúce obmedzenia, taktiež rešpektovať stanovisko Ministerstva zdravotníctva SR, IkaŽ, Bratislava, ako dotknutého orgánu;
- rešpektovať závery z hydrogeologického posudku vypracovaného oprávnenou osobou, v ktorom bude zhodnotené v zmysle § 38 vodného zákona, či vody z povrchového odtoku zo striech objektov, spevnených plôch a komunikácií je možné v príslušnej oblasti odvieť do podzemných vôd (vsaku) a za akých podmienok, v HGP sa tiež zaoberať dažďovými vodami z komunikácie 1 a navrhnuť také opatrenia, aby dažďové vody z odvodnenia komunikácie 1 nespôsobili zatápanie nižšie položeného sídliska, t. j. kapacitne posúdiť jestvujúci rigol, kde sú v súčasnosti odvedené dažďové vody z jestvujúcej komunikácie k cintorínu, ktorá sa má rozširovať a v prípade potreby navrhnuť opatrenia;
- žiadame prednostne odvádzať vody z povrchového odtoku v dotknutom území, pokiaľ to umožnia hydrogeologické pomery, do vsaku a v prípade potreby ich prečistiť na čistiaciach zariadeniach, za rešpektovania podmienok zo súhlasného stanoviska správcu povodia SVP, š. p. Piešťany k navrhnutému riešeniu;
- riešená lokalita bude zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu a splaškové odpadové vody z uvedenej lokality

budú odvedené verejnou kanalizáciou na ČOV vo Vrútkach;
- v riešenom území rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov;
- zabezpečiť všestrannú ochranu povrchových a podzemných vôd a vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov;
- zabezpečiť skladovanie odpadov tak, aby nedochádzalo k ohrozeniu povrchových a podzemných vôd;
- doložiť súhlasné stanovisko vlastníka a správcu verejného vodovodu a verejnej kanalizácie (Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s., Martin) k napojeniu sa na ich sieť.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Správny orgán berie uvedené stanovisko na vedomie a pripomienky vyplývajúce z neho boli zohľadnené premietnutím do výrokovej časti tohto rozhodnutia medzi podmienky, ktoré je nevyhnutné rešpektovať pri spracovaní ďalšieho stupňa dokumentácie stavby a v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Dotknutá verejnosť podľa § 24 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP:

Združenie domových samospráv (ďalej len „ZDS“) listom zo dňa 03.01.2022, doručeným prostredníctvom elektronickej poštovej adresy dňa 03.01.2022

Podľa § 2 zákona EIA je účelom a zmyslom zákona najmä:

ods. b) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,

ods. c) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom,

ods. d) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia,

ods. e) získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Žiadame, aby vydané rozhodnutie opísalo a zrozumiteľne vysvetľovalo priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, objasnilo a porovnalo jednotlivé varianty a určilo environmentálne opatrenia a právne záväzným spôsobom ich ukotvilo pre nasledujúce povoloňacie procesy. Zaujímá nás najmä hľadisko ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasti zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR. Týmto súčasne prejavujeme záujem na predmetnej činnosti v zmysle § 24 ods. 2 zákona EIA.

Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo sa bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle § 27 ods. 1 zákona o životnom prostredí č. 17/1992 Zb. Stavbu je možné plánovať v inom dispozičnom riešení, či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; zdôvodnenie využitia mimoriadneho inštitútu odpustenia variantného riešenia však úplne chýba.

Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Úrad porušil ustanovenia poslednej časti § 3 ods. 1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety § 47 ods. 3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie § 22 ods. 6 zákona EIA. Preto je úrad povinný uplatniť si požiadavku variantného riešenia na základe uplatneného stanoviska dotknutej verejnosti v zmysle § 22 ods. 6 zákona EIA. Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp.zn. 15/295/2017 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5). Z uvedeného rozsudku vyberáme:

(62) Zo znenia ust. § 22 ods. 3 zákona o posudzovaní nesporné vyplýva, aké základné náležitosti musí zámer obsahovať, okrem iného najmenej dva odlišné realizačné varianty navrhovanej činnosti. Pod variantným riešením navrhovanej činnosti sa rozumie také riešenie, ktorým sa zabezpečí rovnaké splnenie stanoveného cieľa s použitím rôznych technických, technologických alebo lokalizačných riešení, prípadne návrhom rôznych ochranných opatrení a pod. ...

(64) Žakonodarcu pamätal aj na situácie, kedy z dôvodov demonštratívne uvedených v Zákone o posudzovaní (ust. § 22 ods. 6) nie je možné vypracovať variantné riešenie a v takých prípadoch má navrhovateľ právo požiadať o upustenie od požiadavky variantnosti riešenia v zmysle § 22 ods. 6 zákona o posudzovaní. Treba však podotknúť, že zákon takejto požiadavke vyhovie len vo výnimočných prípadoch (§ 22 ods. 6, veta prvá), čo je taktiež dôkazom toho, že variantné riešenia musia spĺňať prísne kritériá.

Zámer sa variantnosti nevenoval vôbec a nie je zrejmé, či okresný úrad upustil od variantného riešenia a ak áno, tak aké kritériá úrad uplatnil a aké výnimočné okolnosti uznal ako dôvodné pre upustenie od variantného riešenia.

Z hľadiska budúcich vplyvov nás zaujíma, akým spôsobom bude navrhovateľ reagovať na klimatickú krízu a jej prejavy; zaujíma nás jeho plán zelenej transformácie svojej činnosti a znižovanie uhlíkovej stopy a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Zaujímá nás, akým spôsobom bude reagovať na uvedené ekologické a environmentálne krízy a výzvy a to zodpovedaním nasledovných otvorených otázok:

1) Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/>), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>).

2) Energetická efektívnosť budov je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkovi a prevádzkovateľovi budov znižovať náklady na ich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory, aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. V roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie. Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý má zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.

Viac informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: <https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/>. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadaviek, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.

3) Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte

zhoršila (zrejme hystériou navýšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamenava-pre-slovensko/>); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.

Na Slovensku to znamená, že Slovenská klíma sa zmení ešte viac ako doteraz, nadobudne značne stredomorský charakter podobný dnešnému Chorvátsku (<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/599783-klimatolog-fasko-v-ide-o-pravdu-slovensko-bude-mat-pocasi-ako-vnutrozemie-chorvatska-a-bulharska/>). Aké adaptačné a mliegačné klimatické opatrenia zámer implementuje?

1) Negatívny vplyv na pôdy je výrazné zastavanie úrodnej poľnohospodárskej pôdy, čo je objektívne veľkým environmentálnym problémom, ktorý začína pútať pozornosť odbornej aj laickej verejnosti (<https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/vedci-montovne-budujeme-na-najurodnejsej-pode/>). Kým vplyvom ľudskej činnosti rastie podiel nekvalitných pôd, na úrodných pôdach sa na Slovensku budujú logistické parky a priemyselné závody, informuje Slovenská akadémia vied. Budovanie logistických parkov, priemyselných závodov, novej dopravnej infraštruktúry či obydli má za následok kontinuálny pokles výmery poľnohospodárskej pôdy na Slovensku. Z celkového počtu 74 priemyselných parkov na Slovensku je až 63 percent typu „greenfield“, teda postavených na zelených lúkach. Krajinní ekológovia zo SAV pri príležitosti Svetového dňa pôdy (5. decembra) uvádzajú aj ďalšie príklady negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú úrodnú pôdu na Slovensku.

Kým nové nehnuteľnosti rastú na zelených lúkach, staré nevyužívané objekty zostávajú opustené a vytvárajú takzvané brownfield, nedostatočne využívanú, zanedbanú nehnuteľnosť, ktorá zhoršuje estetickú hodnotu krajiny. V mestách sa tvoria tepelné ostrovy, zhoršuje sa odtok vody a zvyšuje sa výskyt povodní. Človek však negatívne ovplyvňuje aj kvalitatívne vlastnosti pôdy. Vplyvom neuváženej ľudskej činnosti v poľnohospodárskej krajine dochádza k významnej akcelerácii eróznno-akumulačných procesov. V roku 2019 na Slovensku aktuálna vodná erózia ohrozila 275 454 hektárov poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje 14,28 percenta z výmery poľnohospodárskej pôdy Slovenska. Veternou eróziou je ohrozených 6,2 percenta poľnohospodárskej pôdy Slovenska.

V poslednom období pre nevhodné obhospodarovanie pôdy narastá aj podiel pôd ohrozených zhutnením. Dôvodom je využívanie ťažkých mechanizmov na vlhkých pôdach, nedostatočné organické hnojenie, využitie nevhodného sortimentu hnojív, prípadne nedodržovanie biologicky vyvážených osevných postupov. Údaje za roky 2018 až 2019 poukazujú, že dochádza aj k nárastu zastúpenia poľnohospodárskych pôd s kyslou a slabou kyslou pôdnou reakciou. Žiadame navrhovateľa, aby sa vyjadril aj k tomuto aspektu; najmä prečo nemôže svoj zámer realizovať inde, kde k náporu na zmenšovaniu pôd nedôjde (brownfieldy, iné rozvojové plochy); súčasne žiadame, aby sa vyjadril, ako on prispieva k ochrane poľnohospodárskej pôdy.

2) Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov je základným legislatívnym nástrojom odpadového hospodárstva. Podľa hierarchie odpadového hospodárstva je zneškodňovanie odpadu až na poslednom mieste v prioritách nakladania s odpadom. Reálne je to však na Slovensku najčastejšie používaný spôsob nakladania s odpadom. Príčinou tohto stavu je prevažne lineárny ekonomický model súčasnej spoločnosti. Ťažíme prírodné zdroje, odnášame ich na opačný koniec sveta, kde sa z nich vyrábajú výrobky. Tie sú distribuované do ďalších kútov sveta, kde ich spotrebitelia kúpia, použijú a vyhodí. Tak vzniká odpad a suroviny vo forme produktov končia na skládkach, v spalovniach či pohodené vo voľnej prírode. Žiadame v projekte riešiť výrazný odklon od zneškodňovania odpadu skládkovaním v súčasnosti (lineárna ekonomika) a posunutie odpadového hospodárstva smerom k modelu založenému na cirkulárnej ekonomike – pomocou účinného zhodnocovania materiálov v odpade. Takto sa výrazne minimalizuje odpad a náklady na vstupné materiály i energiu, potrebné pre výrobu nových výrobkov. Navrhovaná činnosť prispieva k plneniu cieľov v oblasti triedenia a recyklácie komunálnych odpadov, ktoré ako členská krajina EÚ musíme splniť: do roku 2035 budeme triediť a recyklovať 65 % komunálnych odpadov, v roku 2035 bude skládkovaných iba 10 % komunálnych odpadov. Ako inšpiratívny v tomto smere považujeme projekt (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/centrum-energeticko-biologickeho-zhodnotenia-odpadu-martin>), ktorý má ambíciu uvedenú problematiku riešiť, z ktorého sme čerpali informácie aj my a ktoré je dobrým odrazovým mostíkom do ďalšej diskusie a rozvíjania danej témy.

Na určenie prípustnosti zámeru v krajine (§ 11 a § 12 zákona o životnom prostredí č. 17/1992 Zb.) ako aj ako odborný základ prípadných navrhovaných environmentálnych opatrení (§ 17 ods. 1 zákona o životnom prostredí) na uvedené požadujeme environmentálne hodnotenie dopadov stavieb na krajinu a obyvateľa (napr. formou hodnotenia a certifikácie GreenPass <https://www.environmentalnehodnotenie.sk/>, <https://greenpass.io/>). Na základe výsledkov krajinného hodnotenia žiadame, aby sám navrhovateľ určil primerané environmentálne opatrenia.

Pri rozhodovaní je potrebné uplatňovať tzv. eurokonformný výklad a uplatňovanie zákona:

I. Odmietame deformovaný výklad a uplatňovanie Európskeho práva ako aj zákona EIA, ktoré sú nezlučiteľné so základnými Európskymi hodnotami a základnými zásadami Európskeho správneho práva, nasledujú účel a cieľ zákona EIA podľa § 2 a ktoré sú v rozpore s tzv. eurokonformným výkladom zákona popierajúcim Aarhuský dohovor. V tomto smere sme zaznamenali snahu úradov uplatňovať procesy EIA ien ako povinné vyjadrovanie v rámci podkladového rozhodnutia pre následné povolenie konanie. Všimli sme si, že v rámci tejto deformácie úrady neobhajujú verejné záujmy životného prostredia, zelenej transformácie a práv verejnosti ale záujmy investorov. V tejto súvislosti je potrebné spomenúť aj diskreditačnú antikampaň ministra hospodárstva, ktorý podľa vlastných slov s európskou legislatívou nesúhlasí, preto sa snaží kriminalizovať ZDS a tak podľa nás poskytnúť zámlenku pre šikanózný výkon verejnej správy úradmi a súčasne poskytnúť zámlenku pre porušovanie práva v tejto oblasti. Uvedené je prejavom uplatňovania nesprávneho predpokladu, že ekonomický a hospodársky záujem navrhovateľa má prednosť pred ekologickými záujmami; resp. ekologické záujmy sa musia prispôbiť ekonomickým záujmom ako aj, že činnosť žalobcu ako ekologického spolku sa musí prispôbiť a podriaďovať alebo aspoň „nebyť prekážkou“ ekonomických záujmov vedľajšieho účastníka konania. Takýto spôsob uvažovania je v rozpore so zásadou opatrnosti, ktorá v Európskom práve kladie hierarchiu záujmov presne naopak – ekologické záujmy majú prednosť pred ekonomickými a hospodárskymi resp. ekonomické a hospodárske záujmy sa musia prispôbiť ekologickým.

Práve neaplikovanie tejto základnej právnej zásady vyplývajúcej z tzv. Lisabonských zmlúv je právnym základom a podstatou systematickej nesprávnosti a nezákonnosti rozhodovania úradov na Slovensku. Zásada opatrnosti vyplýva z čl. 4 ods. 2 písm. k, čl. 11, čl. 168 ods. 1 a čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a prostredníctvom čl. 7 ods. 2 Ústavy sa stala súčasťou ústavných hodnôt a princípov, ktoré je potrebné na Slovensku aplikovať a z ktorých je potrebné vychádzať aj v zmysle čl. 152 ods. 4 Ústavy. Aplikácia preferencie ekologických záujmov je teda súčasťou ústavne súladného výkladu a aplikácie práva a úrad z nej musí vychádzať a aplikovať naprieč celým konaním a v každom momente konania a rozhodovania. Prípadné opomenutie tejto zásady spôsobí následné kaskádové námietky a výhrady k nesprávnosti a nezákonnosti uplatňovania transponovaných európskych právnych predpisov, t.j. k námietkam pre

nesprávne uplatňovanie ustanovení zákona EIA.

II. Nesprávne vnímanie Európskeho práva, ktoré preferuje ekologické záujmy pred ekonomickými, vedie aj k nesprávnemu vnímaniu ZDS ako ekologického spolku, ktorý má záujem na zámeroch posudzovaných procesom EIA. Jedným zo základných cieľov ZDS je presadenie eurokonformného prístupu nielen úradníkov, ale aj podnikateľov práve v tom, že ekologické záujmy sú prvoradé a týmto sa majú prispôbiť aj podnikateľské aktivity a konkrétne aj tento zámer. Odráža sa to na požiadavke prispôbiť zámer prirodzenej biodiverzity či požiadavkám na zelené zmierňujúce opatrenia. Odráža sa to aj v záujme o preukázanie, že každý zámer na Slovensku svojou trochu prispieva k riešeniu klimatickej krízy a to v duchu Európskych dokumentov ako je Fit for 55, Zelená transformácia hospodárstva a podobne. V neposlednej rade je to v záujme o zlepšenie daného projektu cez ekológiu a ekologické opatrenia a tak jednak zlepšiť stav životného prostredia, ale súčasne takýmto spôsobom prispievať k zelenej transformácii hospodárstva na Slovensku.

III. Žiadame úrad, aby v súlade s čl. 3 ods. 2 až ods. 4 Aarhuského dohovoru zabezpečil, aby

a. úradníci a orgány podporovali a usmerňovali verejnosť pri požadovaní prístupu k informáciám, uľahčovali jej účasť na rozhodovacom procese a pri požadovaní prístupu k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia a to aj v tomto konkrétnom konaní

b. sa podporilo vzdelávanie v záležitostiach životného prostredia a povedomie verejnosti predovšetkým o tom, ako možno získať prístup k informáciám, zúčastňovať sa na rozhodovacom procese a získať prístup k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia

c. sa podporili združenia, organizácie alebo skupiny podporujúce ochranu životného prostredia (v tomto prípade ZDS v rámci tohto konania)

d. sa zabezpečilo, že vnútroštátny právny systém je uplatňovaný v súlade s týmto záväzkom, t.j. aby úrad aplikoval tzv. eurokonformný výklad zákona.

V rozhodnutí žiadame uviesť, akým spôsobom úrad túto svoju povinnosť zabezpečil, t.j. akým spôsobom aplikoval eurokonformný výklad zákona, ako podporil ZDS v rámci konania a ako ZDS uľahčil jeho činnosť pri napínaní cieľov vyplývajúcich z Aarhuského dohovoru a pri obhajobe verejných záujmov životného prostredia.

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa § 20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia, ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávných predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese <https://www.minzp.sk/legislativa/>.

Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa § 29 ods. 13 resp. § 37 ods. 4 zákona EIA. Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného

zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Za účelom zabezpečenia efektivity konania odporúčame úradu aj navrhovateľovi aktívne konzultovať projekt s verejnosťou a v nasledujúcich povoľovacích konaniach kontaktovať verejnosť ešte pred podaním žiadosti na úrad napr. v zmysle § 36 ods. 5 resp. § 64 ods. 1 Stavebného zákona. Prípadnú konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>. ZDS na vykonaní konzultácie trvá.

• Toto vyjadrenie a spôsob, ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku vyjadrieme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle § 25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasilať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa § 19 ods. 1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Upustenie od variantného riešenia legislatíva pripúšťa. Upustenie od variantného riešenia prebehlo v súlade so zákonom. Pripomienku považujeme za neopodstatnenú.

Všetko, čo pripomienkovateľa zaujíma, je uvedené v predložennom zámere. Postačuje si iba materiál prečítať.

Pripomienku považujeme za neopodstatnenú.

K bodu 1: Všetky balíčky, reformy, ambície EU sú premietnuté do slovenského právneho systému. Predkladaná činnosť je navrhnutá v súlade s legislatívou SR.

K bodu 2: Odsek berieme ako informatívny a neprínáša žiadnu pripomienku k predloženej navrhovanej činnosti.

K bodu 3: Všetky povinnosti fyzických a právnických osôb sú zadané v zákonoch alebo na základe zákonov SR. Predkladaná činnosť je navrhnutá v súlade s legislatívou SR. Navrhovateľ je povinný pri projektovaní a realizácii zmeny navrhovanej činnosti dodržiavať platnú legislatívu. Účinnosť akýchkoľvek prijatých opatrení je možné vyhodnotiť až po realizácii projektu. Celá navrhovaná činnosť je vlastne jedným adaptačným a mitigačným klimatickým opatrením.

Ku krajinnému hodnoteniu: Po kliknutí na www.odkaz nám antivírusový program ESET oznámil: Certifikát používaný týmto serverom bol označený ako nedôveryhodný a pripojenie nie je bezpečné. Prístup na túto stránku bol zablokovaný. Primerané environmentálne opatrenia sú súčasťou zámeru.

K eurokonformnému výkladu, nesprávnemu vnímaniu európskeho práva a uplatňovaniu Aarhuského dohovoru – Tieto pripomienky v podstate nie sú žiadnou vecnou pripomienkou k navrhovanej činnosti, ku ktorej by sme mali zaujať stanovisko. Pripomienku považujeme za neopodstatnenú.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

K námietke upustenia od variantnosti riešenia: Tunajší správny orgán upustil od požiadavky variantného riešenia rozhodnutím č. OU-MT-OSZP-2021/004373-005 zo dňa 03.05.2021. Odôvodnenie upustenia od variantného riešenia:

1. Plánovaná činnosť je v súlade s Územným plánom mesta Martin v znení zmien a doplnkov.
2. Zástavba je riešená v úzkej väzbe na existujúce a plánované plochy individuálnej bytovej výstavby.
3. Navrhovateľ nedisponuje inou lokalitou pre umiestnenie navrhovanej činnosti.
4. Navrhovateľ má vydané platné územné rozhodnutie pre rozšírenie verejnej dopravnej a technickej infraštruktúry v danom území.

5. Navrhovaná činnosť nie je technologická činnosť, pri ktorej by bolo možné posúdiť rôzne technologické postupy. K bodu 1, 2 a 3: Súčasťou každého právneho predpisu sú zoznamy preberaných právnych záväzných aktov EÚ. Celý proces je vykonávaný v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov na ŽP. Zisťovacie konanie bolo realizované v súlade s kritériami ustanovenými v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP, ktorá je transpozíciou prílohy č. III. Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie. Na elimináciu a zmiernenie vplyvu na životné prostredie sú vo výroku rozhodnutia stanovené podmienky, za ktorých je možné navrhovanú činnosť realizovať.

K pripomienke – negatívny vplyv na pôdy – tunajšiemu úradu bolo doručené stanovisko Okresného úradu Martin, pozemkového a lesného odboru, v ktorom dotknutý orgán skonštatoval: „Na dotknuté parcely OÚ Martin, PLO vydal dňa 15.10.2021 rozhodnutie o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy č. OU-MT-PL01-2021/012587-MEC. Na lokalitu, v ktorej bude realizovaná stavba, má mesto spracovaný „Územný plán sídelného útvaru Martin“ – lokalita č. 41 IBV, pre ktorý udelil súhlas Okresný úrad Martin, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva dňa 02.09.1999 pod č. OPPLH-C-99/01052-Š.“

K pripomienke cirkulárnej ekonomiky: pripomienku akceptujeme a zároveň podotýkame, že navrhovateľ je viazaný postupovať v zmysle právnych predpisov platných na úseku odpadového hospodárstva a platného VZN mesta Martin. K zámeru navrhovanej činnosti bolo doručené stanovisko dotknutého orgánu štátnej správy na úseku odpadového hospodárstva.

K určeniu prípustnosti zámeru – zámer obsahuje opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktoré boli premietnuté do výroku rozhodnutia.

K námietkam tzv. eurokonformného výkladu, uplatňovania zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a uplatňovaniu Aarhuského dohovoru – príslušný orgán vedie konanie v súlade s príslušnými platnými právnymi predpismi. Zisťovacie konanie bolo realizované v súlade s kritériami ustanovenými v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP, ktorá je transpozíciou prílohy č. III. Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie. Rozhodnutie obsahuje opis navrhovanej činnosti, zrozumiteľne vysvetľuje priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, určuje environmentálne opatrenia, ktoré sú právne záväzným spôsobom ustanovené pre následovné konania – povoľujúce procesy. Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru od odborných organizácií aj od verejnosti správny orgán vyhodnotil podľa § 20a zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

Róbert Tomčík, Ofga Rohaľová, Ing. Lenka Huňorová, René Vlček, Irena Škrovinová, Ing. Miloš Tonhauser, Ing. Martin Slávik, Ing. Ján Silný, Jozef Tinaj listom zo dňa 10.01.2022, doručeným dňa 11.01.2022:

Podľa § 61 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) a § 24 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie podávame vyjadrenie k developerskému projektu I.B.V. Martinské terasy. Nesúhlasíme s developerským projektom I.B.V. Martinské terasy.

Odôvodnenie:

Plánovaná výstavba rodinných domov I.B.V. Martinské terasy znehodnotí veľmi peknú prírodnú scenériu Martinských terás, znehodnotí významnú a veľmi peknú oddychovú zónu. Znehodnotí, až zničí unikátnu prírodu, najmä genofondové lokality Kapustné záhrady a Sklabinský potok, ktoré na dolnom Turci nemajú obdobu. Výstavba znehodnotí okolie Záturčianskeho cintorína. Znehodnotí bývanie občanom na Severnej a Hurbanovej ulici, kde už teraz je dopravná situácia neúnosná.

Genofondová lokalita Kapustné záhrady a Sklabinský potok sú zaradené do Zelených miest a Vrútok (Ján Topercer ml.) a sú biotopmi európskeho významu. Sklabinský potok je prioritným biotopom európskeho významu. Sú to posledné ešte nenarušené zvyšky pôvodnej prírody, ktoré na dolnom Turci nemajú obdobu, s tisícami vzácných chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. V týchto lokalitách sa vyskytujú početné biokoridory a biocentrá.

Obidve tieto lokality sú zátopovými územiami s vysokou hladinou podzemnej vody. Genofondová lokalita Kapustné záhrady je biotop európskeho významu. Rastú tu významné chránené druhy rastlín, konkrétne: Ostrica metľinatá, Ostrica žltá, Berla vzpriamená, Vstavač májový, Päťprstnica hustokvetá, Baňčka močiarna, Mečík strechovitý, Krtičník hlúznatý.

Nachádzajú sa tu viaceré významné chránené druhy živočíchov, motýľov, hmyzu, konkrétne: Druhy európskeho významu: Ropucha zelená, Kunka žltobruchá, Vidlochvost ovocný, Ohniváček veľký, motýle rodu maculinea, Modráčik krvavcový, Modráčik bahňiskový, ktorý je druhom kriticky ohrozeným, Drevár fialový - najväčšia európska včela, Jašterica obyčajná, Druh národného významu: Ropucha bradavičnatá, Skokan hnedý, Užovka obojková, Vretenica severná, Slepúch lámavý, Čmeľ zemný, Lasica hranostaj, Zajac poľný. Sú tu významné druhy vtákov - konkrétne: Viha hájová, Žlna sivá, Prepelica poľná, Jarabica poľná. Druhy vtákov ako je Jarabica poľná veľmi rýchlo miznú z našej prírody a Jarabica poľná je na Slovensku a v Európe na pokraji vyhynutia. Veľmi vzácne druhy motýľov, ako sú Ohniváček veľký, Vidlochvost ovocný, motýle rodu maculinea, ako je Modráčik krvavcový a Modráčik bahňiskový a Drevár fialový - najväčšia európska včela sú druhmi európskeho významu a na ich ochranu sa vyhlasujú európsky chránené územia známe ako NATURA 2000.

Na genofondovej lokalite Kapustné záhrady je niekoľko biotopov európskeho významu. Sú to tieto biotopy: Br6 Brehové porasty devätsilov (6430), lužné lesy nížinné, vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430), nížinné a podhorské kosné lúky (6510), jaseňovo jelšové podhorské lužné lesy (91 E*).

Z biotopov národného významu sú to tieto biotopy: vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch vód LK 10, vegetácia vysokých ostríc, Pr2 prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách. Genofondová lokalita Sklabinský potok je prioritný biotop európskeho významu, lužné lesy nížinné so zachovalým brehovým porastom. Sú tu chránené živočích európskeho významu. Sú to tieto druhy: Kunka žltobruchá, Rosnička zelená, Ropucha zelená, Jašterica obyčajná, Drevár fialový. Žijú tu aj živočích národného významu. Sú to tieto druhy: Ropucha bradavičnatá, Skokan hnedý, Vretenica severná, Užovka obojková, Slepúch lámavý, Lasica hranostaj, Jarabica poľná, Prepelica poľná, Rak riečny, Korytko maliarske.

Na poliach Martinských terás žijú tieto vzácne a chránené druhy živočíchov: Prepelica poľná, Jarabica poľná, Chrapkáč poľný. Po poliach Martinských terás sa bežne pohybujú chránené obojživelníky: Ropucha bradavičnatá, Ropucha zelená - druh európskeho významu, Skokan hnedý, z ďalších chránených živočíchov je tu napríklad Zajac poľný, Bocian biely, Vretenica severná. Všetky tieto živočích sú zdokumentované na fotografiách a videách.

Doprava na Martinské terasy je trasovaná podľa projektovej dokumentácie cez Severnú ulicu a ťažké stavebné stroje majú chodiť cez Tehelnú ulicu.

Nesúhlasíme s týmto riešením dopravy, lebo doprava na Severnej ulici je už teraz neúnosná. Bytové domy majú problémy so statikou budov. Dochádza k prasklinám na stenách domov. Dopravná štúdia zo Severnej ulice je nesprávne vyhodnotená a robila sa v čase pandémie a lockdownov, kedy bol menší pohyb áut. Ak úrady povolia výstavbu I.B.V. Martinské terasy, hrozí totálny kolaps dopravy na Severnej, ale aj na Hurbanovej ulici. Doprava ťažkých stavebných mechanizmov cez Tehelnú ulicu je nereálna, lebo by prechádzala rovno cez významnú lokalitu rozmnožovania zákonom chránených živočíchov a to Ropucha zelená - druh európskeho významu, Kunka žltobruchá - druh európskeho významu,

Skokan hnedý - druh európskeho významu, Užovka obojková - druh národného významu. Pripomíname, že Kunka žltobruchá a Ropucha zelená sú také vzácne, že sa na ich ochranu vyhlasujú európske chránené územia známe ako NATURA 2000.

Pri výstavbe I.B.V. Martinské terasy sa bude rozširovať dnes existujúci chodník od Severnej ulice k Záturčianskemu cintorínu, čo si vyžiada ďalšie výrubu stromov a krovin, taktiež tam budú budované inžinierske siete. Toto konanie bude mať za následok odvodnenie a zničenie sukcesne zmenenej slatiny - biotopu národného významu Pr2, prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách. Hrozí aj odvodnenie slatinných ekosystémov genofondovej lokality Kapustných záhrad.

Výstavbou a rozširovaním cesty k I.B.V. Martinské terasy dôjde k porušeniu ochranného pásma Záturčianskeho cintorína a pravdepodobne dôjde aj k ukrojeniu časti cintorína v severovýchodnej časti. Toto konanie by bolo neprijateľné a protizákonné.

Záver. Nesúhlasíme s výstavbou developerského projektu I.B.V. Martinské terasy, nakoľko sa tu nachádzajú kvalitné úrodné orné pôdy, je to významná oddychová zóna, nachádzajú sa tu veľmi cenné biotopy európskeho a národného významu, biokoridory a biocentrá. Na poliach Martinských terás bežne žijú chránené živočíchy, niektoré európskeho a niektoré národného významu. Je to posledná lokalita v Turci, kde ešte žije Jarabica poľná, ktorej hrozí u nás aj v Európe totálne vyhynutie. Výstavbou I.B.V. Martinské terasy hrozí odvodnenie mokradových a slatinných ekosystémov genofondovej lokality Kapustné záhrady takým spôsobom, že sa podzemná voda bude vo veľkom vyciavajú navrhávanými studňami na polievanie vysychajúcich anglických trávnikov, záhrad a do bazénov. Územie bude značne odvodnené a odkanalizované, bude tu veľa nepriepustných povrchov (chodníky, cesty, parkovacie miesta). Spodné vody sa nebudú môcť dopĺňať, v suchých rokoch môžu byť spodné vody úplne vyčerpané, čo bude mať za následok vyschnutie mokradových ekosystémov. Vzhľadom na globálne otepľovanie sa predpokladá väčší výpar a menej zrážok, dlhodobé suchá. Počas výstavby je možná aj kontaminácia ropnými látkami a v zime posypovou soľou. Výstavba má zasahovať aj do úvaliny Sklabinského potoka, ktorá je zátopovým územím s vysokou hladinou podzemnej vody.

Ďalšou veľkou hrozbou najmä pre mokradové ekosystémy je, že pri 10 m odstupoch budú ľudia sypať odpad do mokradí. Toto sa v súčasnosti deje na celom Slovensku a orgány ochrany prírody si s týmto nevedia dať rady. Ako príklad uvádzam I.B. V. pri Tomčianoch, kde si novousedlíci urobili zo Sklabinského potoka smetisko najmä stavebného odpadu, vyrúbali brehovú porast a vysadili nepôvodné tuje. Aby toho nebolo málo, tak zmenili koryto Sklabinského potoka - prioritného biotopu tým, že prekopali meander potoka a tento napriamili. Všade okolo potoka sa nachádzajú tisíce inváznych rastlín, ktoré nikto nerieši. Pripomíname, že ochranné pásmo od Sklabinského potoka je tu 20 m. Dôrazne sa ohradzuje proti 10 m odstupom od biotopov, lebo to vždy v krátkom čase vedie k zničeniu biotopu a z biotopov sa stáva smetisko, ktoré následne nikto nerieši, prípadne niet vinníka. Za bezpečný odstup od biotopu považujeme 150 m a viac.

Vzhľadom na výskyt veľmi vzácných chránených až kriticky ohrozených druhov živočíchov európskeho významu, motýľov, výskyt obojživelníkov, dôrazne žiadame nepovoľiť výstavbu I.B.V. Martinské terasy. Žiadame, aby bola oblasť Kapustných záhrad a Sklabinského potoka vyhlásená za európsky chránené územie známe ako sústava NATURA 2000.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Výstavba sa nedotýka oddychových zón. Je čisto na obrábaných plochách poľnohospodárskou výrobou. Výstavba v žiadnom prípade nezasahuje do genofondových lokalít. Chýba upresnenie, akým konkrétnym spôsobom výstavba znehodnotí, zničí genofondové lokality a cintorín. Tejto pripomienke chýba odôvodnenie a nedá sa preto preskúmať. Lokalita sa nezničí a neznehodnotí výstavbou IBV, ale naopak sa zhodnotí, čo dokazujú všetky prípady výstavby rodinných domov na Slovensku. GL Kapustné záhrady a Sklabinský potok nie sú biotopmi európskeho významu. Sklabinský potok nie je prioritným biotopom európskeho významu. Pripomienka, že lokalita nemá obdobu a obsahuje tisíce vzácných chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov, je nepravdivá, čisto emotívna a vyvrátená prieskumami fauny a flóry v rámci zámeru.

V mieste výstavby sa nenachádza žiaden biokoridor ani biocentrum. GL Kapustné záhrady nie je biotop európskeho významu.

V rámci prieskumu k zámeru boli posudzované GL Kapustné záhrady z hľadiska flóry. Významné chránené rastliny rastú všade v okolí mesta Martin, po celom Turci. Výstavba sa nijak netýka stavebného zásahu do týchto lokalít zelene. Nie je žiadnou štúdiou resp. odbornou prácou preukázané, že by vplyvom výstavby rodinných domov zaniklo rastlinstvo vo vzdialenosti 50-150 m od bývania ľudí v rodinných domoch. Severne od GL je v tesnej blízkosti od GL Kapustné záhrady postavený 10 podlažný panelák, v podstate celé sídlisko v bytových domoch a za cca 50 rokov, čo sídlisko Košúty funguje, táto GL nezanikla, nezničila sa sama ani pričinením v kontakte bývajúcich občanov.

Nik okrem navrhovateľa zámeru ešte neurobil odborný prieskum a posúdenie GL Kapustné záhrady z hľadiska kvality tam rastúceho rastlinstva. Navrhovateľ to vykonal odborne spôsobilou osobou na posudzovanie biotopov. Zo záverov prieskumu vyplýva, že rastlinstvo má určité znaky vlavo citovaných biotopov, avšak je nekompletné a poškodené na to, aby to bolo možné vyhlásiť za biotop európskeho alebo národného významu.

Ku GL Sklabinský potok, ktorá je natoľko vzdialená od výstavby, že ju nijako nemôže ovplyvniť, patrí rovnako to isté stanovisko ako vyššie ku Kapustným záhradám.

Áno, prieskumy to potvrdili. Súčasťou zámeru okrem prieskumu je aj vyhodnotenie vplyvov na faunu a prijatie opatrení. Výstavba neovplyvní faunu v území. Výstavba sa týka územia, ktoré nie je prirodzeným biotopom pre tieto živočíchy. Je to dlhé roky hospodársky využívané územie, kde každý rok sa orie, seje, obhospodaruje a žne úroda. Hniezdenie a rozmnožovanie živočíchov na takto intenzívne obrábanej pôde je prakticky nemožné.

Severná ulica má dostatočné parametre na zvládnutie aj vyššieho nárastu kapacity dopravy. Tu je iba iný problém, a to že obyvatelia sídlisk pod terasami nemajú kde parkovať svoje osobné autá a to navodzuje nesprávnu predstavu, že kapacitne ul. Severná nevyhovuje.

Roky prechádzajú na jar, v lete aj na jeseň po ul. Tehelná ťažké poľnohospodárske stroje, ktoré obhospodarujú plochy PPF na východnom okraji mesta Martin. Orgány ochrany prírody nerobili žiadne zvláštne opatrenia na záchranu chránených živočíchov. A to preto, že táto doprava nemá vplyv na prirodzené biotopy tam žijúcich obojživelníkov. Biotop národného významu Pr2, prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách, sa v mieste výstavby nenachádza.

Odvodnenie slatinných ekosystémov genofondovej lokality Kapustných záhrad nehrozí. Nie je bližšie špecifikované, ako by k tomu mohlo dôjsť. Pripomienka je tak neodôvodnená a nepreskúmateľná.

Výstavba plne rešpektuje zákonné ochranné pásmo cintorína, čo potvrdili aj stanoviská dotknutých orgánov štátnej správy a mesta Martin.

Miesto výstavby nie je oddychovou zónou. Do existujúcich oddychových zón sa nezasahuje.

Na mieste výstavby ani v dotknutom okolí sa nenachádzajú veľmi cenné biotopy európskeho a národného významu,

biokoridory a biocentra.

Jarabica poľná žije aj v iných lokalitách Turca. Intenzívne obrábané pole v dotyku so zastavaným obytným územím mesta nie je prirodzeným biotopom jarabice a miestom jej rozmnožovania.

Výstavbou odvodnenie GL Kapustné záhrady nehrozí. Expresívne, emotívne a nepravdivé sú tvrdenie že: podzemná voda sa bude vo veľkom vycucávať navŕtanými studňami na polievanie vysychajúcich anglických trávnikov, záhrad a do bazénov. Predsa voda zo zeme sa polievajúcim opäť vracia do zeme.

Spodné vody budú dopĺňané tak ako doteraz. Podľa zámeru vyjadrenom v projektoch zostáva všetka zrážková voda v území, vo vsakoch resp. na teréne.

Výstavba nezasahuje do žiadnej úvaliny. Je situovaná 12 m nad zátopové územie Sklabinského potoka.

Tvrdenie o budúcom sypaní odpadu do mokradí je nepravdivé. 50 rokov existuje na okraji GL Kapustné záhrady veľké obytné sídlisko Košúty a za ten čas by občania odpadom Kapustné záhrady úplne zasypali.

Na protizákonnú činnosť predsa v právnom štáte existujú opatrenia a za ich porušenie sankcie. Sankciou za porušenie pravidiel ochrany prírody a krajiny nemôže byť preventívny zákaz akejkoľvek budúcej výstavby.

Existencia tisícly inváznych rastlín rastúcich v Tomčanoch nie je predmetom posudzovania tejto navrhovanej činnosti.

Ochranné pásmo Sklabinského potoka nie je 20 m.

Biotopy v našom právnom systéme nemajú zákonom stanovený žiaden odstup.

Obmedzenie vlastníctva je možné iba na základe zákona a za primeranú náhradu.

Percentuálne zastúpenie výskytu veľmi vzácných chránených až kriticky ohrozených druhov živočíchov európskeho významu v riešenom území je veľmi nízky. Žiaľ, GL Kapustné záhrady a Sklabinský potok, na základe vykonaných prieskumov nemajú parametre, aby boli zaradené do sústavy NATURA 2000.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Súčasť zámeru tvorí príloha č. 7 „Prieskum vybraných druhov fauny a ich biotopov“, ktorý vypracoval zhotoviteľ RNDr. Peter Barančok, CSc. – BIO-ECO. Predkladaná štúdia prieskumu vybraných druhov fauny a ich biotopov zahŕňa výsledky prieskumov realizovaných v rokoch 2018 v širšom okolí sledovaného územia v rámci predchádzajúcich prieskumov a výsledky terénnych prieskumov realizovaných v období rokov 2020 a 2021 v rámci hodnotenej činnosti. Sumárna štúdia bola spracovaná na základe výsledkov terénnych prieskumov realizovaných v uvedených obdobiach a na základe dostupných literárnych údajov, ktoré sa podarilo zozbierať počas rokov 2018 až 2021. Konečná verzia tejto štúdie bola zhotoviteľom vypracovaná 29.10.2021 v Bratislave.

Priamo do sledovaného územia nezasahuje žiadne maloplošné alebo veľkoplošné chránené územie národnej siete chránených území a ani územie Natura 2000 (územia európskeho významu alebo chránené vtáčie územie). Na území sa nenachádza žiadna Ramsarská lokalita, no vyčlenené tu boli mokrade lokálneho významu, ktoré v dokumentácii RÚSES okresu Martin (HAJNÍKOVÁ A KOL., 2012) boli definované ako genofondové lokality.

V bezprostrednom dotyku dotknutého územia sú lokalizované GL 66 Kapustné záhrady a GL 67 Sklabinský potok (Jordán) medzi Tomčanmi a Košútami. Na ne potom východným smerom nadväzujú GL 68 Sútok Bôrovského potoka a Sklabinského potoka (Jordánu), GL 69 Bôrovský potok, GL 70 Piesočné, GL 71 Bôrová a južným smerom GL 65 Silava. V zmysle dokumentácie RÚSES okresu Martin žiadna z týchto genofondových lokalít nie je súčasťou žiadneho prvku RÚSES – biocentra alebo biokoridora – a priamo dotknuté územie a jeho bezprostredné okolie tiež nespadá do žiadneho prvku RÚSES.

Štúdia uvádza náčrt základných vplyvov navrhovanej činnosti výstavby a využívania (prevádzky) novej obytnej zóny na vybrané zložky prírodného prostredia – faunu a jej biotopy. Návrh opatrení je premietnutý do výroku rozhodnutia ako opatrenia, ktoré eliminujú resp. zmierňujú vplyv na životné prostredie.

K predmetnému zámeru vydal Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja záväzné stanovisko, v ktorom určil podmienky, za ktorých je možné zámer navrhovateľa uskutočniť.

Ing. Ján Topercer, CSc. e-mailom zo dňa 10.01.2022, doručeným dňa 13.01.2022:

V zmysle § 23 ods. 3 a 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon č. 24/2006 Z. z.“) dávam stanovisko k zámeru navrhovanej činnosti „Martinské terasy“ navrhovateľa MARTINSKÉ TERASY, spol. s r. o., Zvolenská 11024/30, Martin, zverejnenému na Enviroportáli (<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/martinske-terasy>) dňa 21. 12. 2021.

Podľa dostupných vedeckých poznatkov a iných faktov aj predložená verzia navrhovanej činnosti môže byť v rozpore prinajmenšom s § 2 ods. 1 a 4, § 7a, 39 a 39a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z., § 3, 4, 5, 6, 7b a 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej „zákon o OPaK“), § 20 ods. 5 a 6 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami (ďalej „zákon o OP“) a § 12 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (ďalej „zákon o OVPP“). Preto k nej zaujímam zamietavé stanovisko a odôvodňujem ho prinajmenšom týmito skutočnosťami:

1. Stavby by v juhovýchodnej časti - konkrétne východnými časťami parciel KN-C 525/2 (KN-E 536) a KN-C 525/8 - zasahovali do úvaliny ekosystému Sklabinského potoka a jeho inundačného územia (pozrite napr. <http://www.martin.sk/povodne-v-martine-2010/qs-1739>). Tým by okrem vystavenia ľudí a ich majetku významnému riziku záplav či podmáčania a porušovania zásad preventívnej ochrany pred povodňami (o. i. vyššie uvedených ustanovení zákona o OP) mohlo pri realizácii stavieb dôjsť buď k neúspechu pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody v úvaline Sklabinského potoka i v príľahlej ľavobrežnej terase, a/alebo k neúspechu pri dosahovaní dobrého ekologického stavu útvaru povrchovej vody Sklabinský potok, k neúspechu pri predchádzaní zhoršeniu jeho stavu alebo priamo k zhoršeniu jeho stavu z veľmi dobrého na horší v zmysle § 16 a 16a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách (ďalej „vodný zákon“). Zo zámeru i z ostatných relevantných podkladov je pritom zrejmé, že navrhovateľ pred podaním návrhu na začatie konania o povolení navrhovanej činnosti v rozpore s § 16 ods. 10 a § 16a ods. 1 vodného zákona nepožiadala orgán štátnej vodnej správy o vydanie rozhodnutia, či ide o navrhovanú činnosť podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, že orgán štátnej vodnej správy žiadne také rozhodnutie nevydal, ani v tejto veci nekonal podľa § 16a ods. 3 a nasl. vodného zákona, čím v rozpore s § 16a ods. 9 a 19 vodného zákona o. i. zabránil účasti verejnosti na týchto konaniach. Preto namietam aj porušenie ustanovení § 16 a 16a vodného zákona v doterajších konaniach a stanoviskách vrátane predloženého zámeru. Namietka je o to naliehavejšia, že k významnému zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody Sklabinský potok z veľmi dobrého na priemerný až zlý už preukázateľne došlo vplyvom výstavby pri južnom konci genofondovej lokality č. 67 Sklabinský potok zo severného okraja nového obytneho súboru v mestskej časti Martin-Tomčany (pozrite moje stanovisko z 9. 10. 2019 a k nemu priložené fotografie).
2. Odvodňovanie stavebných pozemkov, vrty pre záhradné studne, bazény a podobné činnosti by zas mohli miestne

zhoršiť stav útvaru podzemnej vody SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny oblasti povodia Váh. Už aj tak narušený režim hladín podzemných vôd v úvaline Sklabinského potoka i v sedimentoch terasy by mohli ešte viac - a nevratne - poškodiť, brániť ich prirodzenému dopĺňaniu a kumulatívne tak prispievať k ďalšiemu neudržateľnému úbytku zásob vody a vysušovaniu krajiny.

3. Významný prírastok nových nepriepustných (asfalt, betón, strešné krytiny, dlažby) a inak hydricky i klimaticky aktívnych povrchov stavieb by silno obmedzil vsakovanie zrážkových vôd, ešte viac rozkolísal ich povrchový odtok, celkovo zhoršil miestnu vodnú bilanciu i bilanciu žiarenia (najmä albedo) a kumulatívne tak prispel k zosilneniu už aj tak dost silného efektu mestského tepelného ostrova. To by znamenalo ďalšie zhoršenie miestnej klímy a pravý opak zmierňujúcich i adaptačných opatrení, ku ktorým zaväzuje aktualizovaná stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (MŽP SR 2017) i ďalšie klimatické politiky SR a EÚ.

4. Stavby by zabrali a znehodnotili najmenej 8 ha pôdy typu luvizem pseudoglejová až modálna (Sály & Šurina 2002), zaradené medzi najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v k. ú. Martin podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona o OVPP a prílohy č. 2 nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

5. Stavby by s veľkou pravdepodobnosťou vážne a nevratne poškodili prírodné hodnoty kvalitných až veľmi kvalitných segmentov mokradových ekosystémov Kapustné záhrady a Sklabinský potok (genofondové lokality č. 66 a 67 v R-ÚSES, resp. aj biokoridor v M-ÚSES - viac Topercer 2005, Hájnikova a kol. 2012) s výskytom biotopov európskeho (6430/Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach) i národného významu (Lk6 Podmačaná lúky horských a podhorských oblastí, Lk10 Vegetácia vysokých ostríc, Pr2 Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách, Ls7.4 Slatinné jelšové lesy), ako aj významného krajinného prvku Martinská riečna terasa. K poškodeniam by mohlo dôjsť už v etape prípravných prác ich prístupovou stopou (site access footprint - pozrite napr. Topercer 2013

<https://blog.sme.sk/topercer/nezaradene/d1-lednotka-degeneracie>), ktorú spracovatelia zámeru aj príslušné orgány a organizácie územného plánovania i štátnej ochrany prírody vo svojej dokumentácii a stanoviskách dlhodobo ignorujú. Počas realizácie stavieb a neskôr by tieto hodnoty a záujmy mohla ďalej poškodzovať a ničiť ich stavebná stopa (construction footprint), a to vo významne väčšej miere, ako pripúšťajú príslušné orgány (pozrite napr. Topercer 2005, 2018 <https://blog.sme.sk/topercer/nezaradene/mala-hora>, 2021 <https://blog.sme.sk/topercer/nezaradene/prekrstena-nemocnica>, Topercer & Bernátová 2013). Nezhľadujú, resp. nedostatočne zohľadňujú aj viaceré dávnejšie známe či novšie skutočnosti, ako napr. zistenia daktoných prírodoochranné významných druhov v dotknutom území (z bezstavovcov o. i. *Sympetrum pedemontanum* DD, druhy národného významu *Carabus cancellatus*, *Bombus lapidarius*, *B. pascuorum*, *B. pratorum*, *B. terrestris*, *Xylocopa violacea*, *Lycaena dispar* VU, *Maculinea alcon* EN, *M. teleius* EN, zo stavovcov o. i. *Bombina variegata* LR:cd, *Bufo bufo* LR:cd, *B. viridis* LR:cd, *Hyla arborea* LR:nt, *Anguis fragilis* LR:nt, *Natrix natrix* LR:lc, *Vipera berus* VU, *Perdix perdix* EN, *Coturnix coturnix* LR:nt, *Crex crex* LR:cd, *Crocodyra suaveolens* LR:lc, *Micromys minutus* LR:lc, *Neomys anomalus* LR:nt a *N. fodiens* LR:nt). Už aj preto treba stanovené podmienky typu 10 m nezastavaných „prieluk“ od spracovateľa zámeru, ale i OÚ-OSŽP Martin, ŠOP SR - Správy „NP“ Veľká Fatra či ÚHA Martin brať ako úplne neodborné a nedostatočné na predĺženie či zmiernenie nepriaznivých dopadov stavieb na biodiverzitu a ekologickú stabilitu krajiny (pozrite aj moje prijaté pripomienky k ÚPN-SÚ Martin, zmeny a doplnky č. 7 k bodu 17 a novšiu štúdiu autoriek Šawatzky & Fahrig 2019 <https://esaiojournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/ecs2.2661>, požadujúcu minimálnu šírku „nárazníkovej zóny“ 150 m). Najnázornejšie to preukazuje už zmieneny veľmi nepriaznivý stav južného konca genofondovej lokality č. 67 Sklabinský potok pri severnom okraji nového obytného súboru Tomčian so silnými narušeniami cenných brehových porastov (navážky, odstránenie krovín, výsadby nepôvodných drevín) a i.

6. Podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin by stavby mali mať viac ako 500 stojisk a/alebo podlahovú plochu mimo zastavaného územia väčšiu ako 1 000 m², čím by prekračovali prahové hodnoty pre povinné hodnotenie v zákone č. 24/2006 Z. z., príloha č. 8, časť A (9. Infraštruktúra, položka 16). Napriek tomu v zjavnom rozpore s § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. neboli podrobené posudzovaniu vplyvov na životné prostredie. Toto žiadam napraviť, t. j. riadne posúdiť navrhované činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a výsledky posúdenia plne zohľadniť o. i. v aktualizácii územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin podľa § 30 a 31 stavebného zákona, ktorú žiadam vykonať hneď nato.

7. Stavebné zásahy, výrubu drevín, častejšia premávka ťažkých vozidiel a ďalšie vplyvy prípravných i stavebných prác (zaplavovanie nižšie ležiacich pozemkov pri dažďoch, ich zanášanie splaveninami a p.) by mohli nad prípustnú mieru zhoršiť životné prostredie, narušiť statiku budov, kvalitu a pohodu bývania miestnych obyvateľov, hlavne na ul. Severná, ako aj znehodnotiť až zničiť ich príslušné cenné prírodno-krajinné oddychové zóny a dlhodobo tak porušovať ich Ústavou SR zaručené právo na priaznivé životné prostredie.

8. Stavby a ich nedoriešená, či len ad hoc riešená infraštruktúra - zvlášť sporné dopravné napojenie cez Severnú ul. - by ďalej zhoršili už aj tak zlú dopravnú situáciu v meste. Prispeli by k pokračujúcej živej urbanizácii (najmä) na periférii mesta a obmedzili možnosti riešiť dopravnú situáciu v meste sústavne a komplexne - o. i. prijatím celomestskej parkovacej politiky s určením spoplatnených a rezidenčných zón, nízkoemisných zón, peších zón, záchranných parkovísk, opatrení na zapojenie MHD a cyklo dopravy do parkovacej politiky a p.

9. O širšej neprijateľnosti navrhovanej činnosti i súvisiacich krokoch príslušných orgánov svedčí aj ďalšia dôležitá skutočnosť - petícia proti nepriaznivým vplyvom týchto stavieb na prírodu i životné prostredie, ktorú podpísalo najmenej 2020 ľudí na petičných hárkoch a 139 online tu

<https://www.peticie.com/peticia-proti-vystavbe-obytnego-suboru-martinske-terasy-a-vychodneho-martinskeho-okruhu>. Petícia je stále aktuálna a podľa mojej mienky predstavuje ďalší podstatný dôvod na riadne posúdenie navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a na zodpovedajúcu aktualizáciu územnoplánovacej dokumentácie mesta Martin. Všetky vyššie uvedené námietky, pripomienky a požiadavky považujem, prosím, za zásadné. Preto žiadam, aby sa stali súčasťou určeného rozsahu hodnotenia a ďalších krokov posudzovania navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Výjadrenie navrhovateľa:

K úvodu: Rozpor s uvedenými paragrafmi zákonov je iba názor pripomienkovateľa. Súlad s platnou legislatívou bude riešiť povolujujúci orgán.

K bodu 1: Stavby v juhovýchodnej časti – konkrétne východnými časťami parciel KN-C 525/2 (KN-E 536) a KN-C 525/8 – v žiadnom prípade nezasahujú do úvaliny ekosystému Sklabinského potoka a jeho inundačného územia.

Následné nepravdivé tvrdenia na základe vymysleného predpokladu o vystavení ľudí a ich majetku významnému riziku záplav, či podmačania a porušovania zásad preventívnej ochrany pred povodňami nie sú hodné akademického pracovníka, ekológa Univerzity Komenského.

Navrhovateľ požiada orgán štátnej vodnej správy o záväznú stanovisku k PD stavby, či je predpokladaná stavba možná z hľadiska ochrany vodných pomerov a za akých podmienok ju možno uskutočniť a užívať. Orgán štátnej vodnej správy nezistil dôvod na posudzovanie stavby podľa vodného zákona. Predmetnú požiadavku posudzovať stavbu podľa vodného zákona považujeme za neopodstatnenú.

Neodôvodnené a nepravdivé je tvrdenie, že k významného zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody Sklabinský potok z veľmi dobrého na priemerný až zlý už preukázateľne došlo vplyvom výstavby genofondovej lokality č. 67 Sklabinský potok zo severného okraja nového obytného súboru v mestskej časti Martin – Tomčany (pozrite moje stanovisko z 9.10.2019 a k nemu priložené fotografie). Stanovisko ani fotografie nie sú k dispozícii v spise, preto je táto pripomienka nepreskúmateľná. Chceme iba upozorniť na fakt, že Sklabinský potok bol pred 60 rokmi v úseku medzi Tomčanmi a Dražkovicami v celej trase vyregulovaný, nový tok bol v dĺžke 750 m vyrovnaný a premiestnený o cca 300 m mimo pôvodného toku a dnes ten tok má také parametre, ako keby tam bol na tom mieste stále.

K bodu 2: V celom predloženom zámere, ani v následných PD sa neuvádza termín odvodňovanie stavebných pozemkov. Tvrdenie, že vrtý pre záhradné studne zhoršia stav úrovne podzemnej vody je nepreukázateľné a nepravdivé. Zrážkové vody aj čerpaná voda zostáva v pôvodnom území. Narušený režim hladín podzemných vôd v úvaline Sklabinského potoka i v sedimentoch terasy je názor pripomienkovateľa.

K bodu 3: Ďalšie nepreukázateľné a neodborné tvrdenie pripomienkovateľa o silnom obmedzení vsakovania zrážkových vôd. Výstavba rodinných domov má úplne iný režim a neprispieva k efektu mestského tepelného ostrova, ba naopak ho zoslabuje a pôsobí v mestskom prostredí, čo sa týka klimatickej politiky, priaznivo. Je stanovený v ÚPN koeficient zelene a zeleň v IBV je aktívna.

Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (MŽP SR 2017) i ďalšie klimatické politiky SR a EÚ sú premietnuté do územnoplánovacej dokumentácie a sledované v povoľovacom konaní.

K bodu 4: Na záber PPF pre túto lokalitu bol vydaný predbežný súhlas s vyňatím z PPF pri prvom spracovaní platnej ÚPD sídelného útvaru Martin v roku 1999.

K bodu 5: Tu chýba podstatná úvaha, akým spôsobom môžu stavby RD vážne a nenávratne poškodiť dve GL. Toto treba v pripomienkach uviesť. Musí verejnosť aj navrhovateľ, ale aj orgán, ktorý má rozhodovať vedieť, že výstavba RD má taký a onaký konkrétny mechanický, biologický, chemický, ideologický vplyv na blízke aj vzdialené rastlinné spoločenstvá. Lebo len na základe správne a odborne zadefinovanej akcie (čo poškodí zeleň) je možné správne navrhnuť reakciu (opatrenia). Keďže neexistuje informácia, o aké poškodenie zelene by sa malo jednáť a s akými dôsledkami, rovnako nie je známe, kde v iných konkrétnych prípadoch k takému vážnemu a nenávratnému poškodeniu už došlo (z citácie pripomienky máme dojem, že zeleň, pôda a voda pôsobením nového obytného súboru vyhynie, stratí sa, ostane tam len suchá zem). Najpodstatnejším argumentom vyvracajúcim tvrdenie pána Topercera o nenávratnom poškodení ekosystémov je skutočnosť, že v dotyku s GL Kapustné záhrady zo severnej strany (cca 10 m) sa nachádza už minimálne 40 rokov obytný súbor Košúty s HBV, 10 poschodovými panelákmi, parkovacími plochami a neboli zaznamenané žiadne nenávratné poškodenia týchto ekosystémov za posledných 50 rokov počas výstavby sídliska ani počas jeho užívania. Informácie o existencii platného M-RUSES nám neboli potvrdené. Chceme ďalej doplniť, že nikde v R-USES sa v GL č. 66 Kapustné záhrady nenachádza zmienka, že sa tu nachádzajú akékoľvek biotopy európskeho a národného významu. V R-USES je uvedené:

66-Kapustné záhrady – Zvyšky slatinných spoločenstiev a menší jelšový lesík

67- Sklabinský potok (Jordán) medzi Tomčanmi a Košútami – Zachované stromovité výbové brehové porasty s viacerými druhmi krovin, prirodzeným charakterom toku a zodpovedajúcim zložením ichtyo-, batracho- (o.i. Hyla arborea) a ornitocenóz. V brehovom poraste dominancia *Salix fragilis*.

Biotopy: Ls1.1 Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy 91EO*, Br6 Brehové porasty deväťšilov 6430-fragments, Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (Phragmites)-fragments ohrozenie-sukcesia, šírenie inváznych druhov rastlín (*Solidago canadensis*), nepovolené výrubu drevín v brehových porastoch, znečisťovanie odpadmi.

Upozorňujeme opätovne, že genofondová lokalita 67 Sklabinský potok je od plánovanej výstavby vzdialená 150 – 250 m. Prieskum týchto lokalít sme dali vypracovať ako Posúdenie biotopov národného a európskeho významu v genofondovej lokalite č. 66 Kapustné záhrady a č. 67 Sklabinský potok vymedzenej v R-USES Martin, nepotvrdili, že by sa jednalo o kvalitné až veľmi kvalitné segmenty mokradňových ekosystémov, ako to tvrdí bez prieskumu pán Topercer. Vždy je potrebné pri narábaní s pojmami biotop národného alebo európskeho významu mať na zreteli jeho definíciu v zmysle zákona o ochrane prírody. Biotop európskeho významu je prírodný biotop, ktorý je v Európe ohrozený vymiznutím alebo predstavuje typické ukážky jednej alebo viacerých biogeografických oblastí Európy, Biotop národného významu je prírodný biotop, ktorý nie je biotopom európskeho významu, ale je v Slovenskej republike ohrozený vymiznutím alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky biogeografických oblastí Slovenskej republiky. Ďalej:

genofond je súbor dedičných vlastností rastlín a živočíchov.

Genofondová lokalita Kapustné záhrady (čiže súbor dedičných vlastností rastlín a živočíchov) nie je príkladom biotopu (súboru tam rastúcich rastlín), ktorý by bol v Európe alebo na Slovensku ohrozený vymiznutím. Prírodný areál podobných rastlinných spoločenstiev je len v Turci obrovský. Tento areál je spustený, neudržiavaný, bez príslušného manažmentu ochrany a nepredstavuje žiadnu typickú ukážku biogeografickej oblasti Európy alebo Slovenska. Detto lokalita 67 Sklabinský potok.

V bode 5 pripomienok sa ďalej tvrdí, že: K poškodeniam by mohlo dôjsť už v etape prípravných prác ich prístupovou stopou... Táto časť pripomienok je rovnako nepreskúmateľná, nakoľko v spise chýba obsah blogov, o ktorých sa odôvodnenie terminológie „prístupová a stavebná stopa“ opiera. Odkazy na blogy uvedené pánom Topercerom pojednávajú o úplne iných problémoch a netýkajú sa nášho prípadu!

Termíny prístupová stopa a stavebná stopa nie sú zakomponované do nášho právneho poriadku, a občan nemá ako posúdiť, čo znamenajú a aká je jeho povinnosť sa týmito termínmi riadiť. Váhu týchto termínov nezvyší ani skutočnosť, že ich pán Topercer preložil do angličtiny (alebo naopak?). Keďže sa problematika týka prírody, požadujeme aj preklad tejto terminológie v ďalšom konaní do latinčiny (rastliny rozpoznávame podľa latinských a nie anglických názvov).

Ďalej chceme upozorniť, že činnosť pri zámere výstavby lokality rodinných domov neuvažuje v žiadnom prípade využívať cudzie parcely, na ktorých sa nachádzajú biotopy, na akúkoľvek činnosť počas výstavby ani počas prevádzky obytného súboru. Nepočíta sa s prechodom ľudí ani zvierat, prejazdom ani s preletom stavebných mechanizmov cez uvedenú genofondovú lokalitu.

V pripomienke sa ďalej nesprávne tvrdí: Nezohľadňujú, resp. nedostatočne zohľadňujú aj viaceré dávnejšie známe či novšie skutočnosti, ako napr. zistenia daktorých prírodoochranných významných druhov v dotknutom území. Táto pripomienka je mylná a zavádzajúca. Súčasťou zámeru je aj prieskum fauny odbornou spôsobilou osobou, vyhodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na faunu a návrh opatrení na zmiernenie vplyvu.

Nesúhlasíme s názorom, že podmienky stanovené štátnou ochranou prírody a štátnou správou pre životné prostredie sú úplne neodborné a nedostatočné. Kto iný potom v zmysle platných právnych predpisov má byť zárukou odbornosti v tomto štáte? Pán Topercer zase v tomto odseku podnetu používa zavádzajúce a zámerne neúplné informácie a podsúva fakty, že štúdia autoriek Sawatzky & Fahrig 2019 sa týka našej problematiky. Táto štúdia pojednáva o úplne inom probléme, a to probléme pesticídov, avšak p. Topercer bez akýchkoľvek škrupúl toto zamlčal a napísal to do svojho

podnetu tak, ako by to bol pre náš prípad zákon o 150 metrovej nárazníkovej zóne. Každá ochrana prírody, aj neodborne a neobjektívne presadzovaná má svoje medze a to hlavne v nástroji náhrady škody štátom vlastníkom pozemkov za obmedzenie ich plánovaného bežného obhospodarovania pozemkov. Takže pokiaľ štát chce akceptovať 150 metrovú nárazníkovú zónu, je potrebné sa zároveň vyjadriť, či táto plocha existujúcej zanedbanej zelene (na tomto biotope doposiaľ nebol vykonaný orgánmi prírody prieskum, na základe ktorého by bol prijatý manažment ochranných opatrení tak, ako sa to v iných prípadoch skutočne a preukázateľne cenných biotopov národného a európskeho významu na Slovensku robí) stojí za to, aby vlastníkom pozemku dostal odškodnenie za znemožnenie bežného obhospodarovania svojho pozemku. Podľa územného plánu je bežným obhospodávaním tohto pozemku zástavba rodinnými domami.

K bodu 6: Pripomienka je zmatená. Nie je jasné, aké stavby podľa ÚPN Martin by stavby mali mať viac ako 500 stojísk alebo podlahovú plochu mimo zastavaného územia väčšiu ako 1 000 m². Pán Topercer aj napriek nášmu viacnásobnému upozorneniu nezvláda termín zastavané územie obce, ktorý je veľmi jednoducho a pochopiteľne vysvetlený v § 139a ods. 8 písm. d) a e) stavebného zákona (tiež § 11 ods. 5 písm. e) stavebného zákona). Parametre navrhovanej činnosti spadajú pod zisťovacie konanie a navrhovaná činnosť je riadne posudzovaná podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP. Aktualizácia územnoplánovacej dokumentácie nie je predmetom tohto konania. Z dôvodu aj tejto pripomienky navrhovateľ vypracoval zámer podľa zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP. Problematiku možných vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia komplexne posúdil a navrhol na zmiernenie vplyvov prijať opatrenia. Aj panelák, kde býva pán Topercer v Priekope, sa raz staval a obyvatelia starousedlíci v okolí paneláku museli na čas strieť stavebnú činnosť v okolí. Aj výstavba lokalít pre nové bývanie je ústavou zaručené právo na priaznivé životné prostredie.

K bodu 7: Z dôvodu aj tejto pripomienky navrhovateľ vypracoval zámer podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Problematiku možných vplyvov na jednotlivé zložky ŽP komplexne posúdil a navrhol na zmiernenie vplyvov prijať opatrenia. Aj panelák, kde býva pán Topercer v Priekope sa raz staval a obyvatelia starousedlíci v okolí paneláku museli na čas strieť stavebnú činnosť v okolí. Aj výstavba lokalít pre nové bývanie je ústavou zaručené právo na priaznivé životné prostredie.

K bodu 8: Táto pripomienka je opäť príkladom neznalosti pripomienkovateľa k problematike. Stavby majú komplexne opísanú a navrhnutú infraštruktúru, o čom svedčí aj právoplatne vydané územné rozhodnutie na komunikácie a technickú infraštruktúru. (Rozhodnutie č. OU-ZA-OVBP2-2020 /045662 /Kod zo dňa 02. 11. 2020, správoplatnené dňa 24. 11. 2020). Projekty spracovali autorizovaní stavební inžinieri a k celému procesu sa vyjadrovali odborne zdatní zamestnanci dotknutých štátnych orgánov a Správcov sietí a zariadení verejného dopravného a technického vybavenia územia. Zmienka o živej urbanizácii je zo strany pripomienkovateľa absolútnym nepochopením stavebného zákona. Riešenie dopravnej situácie v meste a prijatie parkovacej politiky nie je predmetom tohto konania a pripomienku považujeme za neopodstatnenú.

K bodu 9: Táto časť podnetu je rovnako nepreskúmateľná. Nie je známy obsah petície a skutočnosti v nej uvedené, ktoré by nasvedčovali nesúladu alebo rozpor s právnymi predpismi a verejným záujmom alebo iným spoločným záujmom. Výkon petičného práva sa riadi špeciálnym zákonom. Príslušný orgán verejnej moci je povinný prešetriť a vybaviť petíciu tak, aby zistil skutočný stav vecí, jeho súlad alebo rozpor s právnymi predpismi a verejným alebo iným spoločným záujmom.

Každému z 2020 podpísaných ľudí bolo umožnené sa zúčastniť ako verejnost' pripomienkovania predkladanej navrhovanej činnosti podľa zákona 24/2006 Z. z. Na základe toho považujeme pripomienku o petícii za neopodstatnenú.

Vyjadrenie príslušného orgánu:

Tunajší správny orgán pán Ing. Ján Topercera, CSc. v predchádzajúcich konaniach upozornil, že zastupovať Univerzitu Komenského, Botanickú záhradu môže len na základe splnomocnenia. Tunajší úrad považuje v uvedenom prípade Ing. Jána Topercera, CSc. za fyzickú osobu podľa § 24 ods. 5 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov na ŽP.

K bodu 1: Požiadavka na posúdenie stavby v zmysle vodného zákona považujeme za požiadavku nad rámec právnych predpisov. Na predmetnú stavbu boli vydané právoplatné územné rozhodnutia, ktoré sú uvedené v úvode odôvodnenia, zároveň zo stanoviska dotknutého orgánu štátnej vodnej správy takáto požiadavka nevyplynula.

K bodu 2: Navrhovaná činnosť sa dotýka aj ochrany záujmov podľa zákona č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečivých kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 538/2005 Z. z.), nakoľko sa navrhuje na území ochranného pásma II. stupňa minerálnych zdrojov v Martine. Požiadavky uvedené v stanoviskách dotknutých orgánov (MZ SR, IKŽ a OÚ Martin, OSŽP, orgánu ŠVS) a zároveň aj súvisia so vznesenou pripomienkou, sú premietnuté vo výroku rozhodnutia medzi podmienky, ktoré eliminujú alebo zmiernujú vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie.

K bodu 3: Navrhovaná činnosť je riešená funkčne v súlade s platným Územným plánom sídelného útvaru Martin (ÚPN-SÚ Martin) v znení zmien a doplnkov č. 1 – 7 a jeho záväzných častí vyhlásených Všeobecne záväzným nariadením mesta Martin č. 38 v znení zmien a doplnkov č. 1 – 7, navrhovaná činnosť sa nachádza v urbanistickom okrsku 04, v území s funkciou IA6 – navrhovaná individuálna bytová výstavba (IA6.3, IA6.4), pre ktoré platia regulatívy. Uvedený záväzný dokument premieta platné právne predpisy, vrátane relevantných strategických dokumentov, ktoré boli prijaté na vyšších úrovniach. Okrem iných opatrení sa na znižovanie dopadov klimatickej zmeny a vzniku lokálnych tepelných ostrovov využívajú postupy zvýšeného albeda (t. j. odrazivosti slnečného žiarenia) použitím vhodných stavebných materiálov alebo ich svetlých farieb či náterov, zároveň pri projektovaní v ďalších stupňoch PD je možné zväziť vyššie využitie zelene.

K bodu 4: Pripomienka bezpredmetná - na dotknuté parcely OÚ Martin, PLO vydal dňa 15.10.2021 rozhodnutie o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy č. OU-MT-PLO1-2021/012587-MEC.

K bodu 5: K problematike sa správny orgán vyjadril v predchádzajúcej stati k pripomienkam, ktoré vzniesli pán Tomčík a ďalší účastníci konania.

K bodu 6: Zákon o posudzovaní vplyvov na ŽP v súvislosti s použitými pojmami „zastavané územie“ alebo „mimo zastavaného územia“ neodkazuje na žiadny konkrétny právny predpis. Vychádzajúc z príslušnej platnej legislatívy /§ 2 písm. i) zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 139a, ods. 8 zákona č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v platnom znení, § 12 ods. 6 písm. g) vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, § 13 ods. 4 písm. c) stavebného zákona, § 27 ods. 3 stavebného zákona/ ak existuje rozpor medzi údajmi v katastri nehnuteľností a platným územným plánom, pre posúdenie navrhovaných činností, ktorých prahové hodnoty sú viazané na príslušnosť pozemku k zastavanému územiu obce, resp. mimo zastavané územie obce, je potrebné vychádzať z údajov uvedených v schválenom územnom pláne obce (zóny). Súlad s ÚPD vid' bod 3 tohto vyjadrenia.

K bodu 7, 8: Príslušný úrad vplyvy na životné prostredie popísal v samostatnej stati „Predpokladané vplyvy na životné prostredie“.
K bodu č. 9 Príslušný orgán nedisponuje žiadnou petíciou vo vzťahu k predmetnému zámeru. V konaní vychádza z podkladov získaných k predmetnému zámeru.

Dotknuté mesto informovalo verejnosť v súlade s § 23 ods. 3 zákona o posudzovaní, čo následne preukázalo listom č. V-OdSaVS-32240/2528/2022 zo dňa 14.01.2022, doručeným dňa 16.01.2022 – oznámenie zverejnené od 22.12.2021 do 13.01.2022.

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát starostlivosti o životné prostredie, na základe žiadosti tunajšieho správneho orgánu predĺžil lehotu na vydanie rozhodnutia listom č. OU-ZA-OOP3-2022/012728-002 zo dňa 02.02.2022.

V zákonom stanovenej lehote sa ostatné dotknuté orgány k zámeru nevyjadrili. Podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov sa uvedené stanoviská považujú za súhlasné.

K zámeru navrhovanej činnosti boli doručené stanoviská verejnosti.

V zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku príslušný správny orgán dal všetkým účastníkom konania možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť ku všetkým skutočnostiam, ktoré súvisia s dokazovaním pred vydaním rozhodnutia vo veci samej (list č. OU-MT-OSZP-2022/002271-027-Ha zo dňa 29.03.2022). Možnosť nazrieť do spisu využili pani Irena Škrovinová, pani Olga Rohačová a Ing. Ján Silný, k podkladom rozhodnutia podľa vyššie uvedeného upovedomenia sa nevyjadril nik v učenej lehote.

Navrhovaná činnosť je plánovaná v katastrálnom území Záturčie. OU MT-OSZP posúdil zámer navrhovanej činnosti z hľadiska povahy, rozsahu zámeru, miesta vykonávania navrhovanej činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzal do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Pri posudzovaní zámeru navrhovanej činnosti z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov použil OU MT-OSZP kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona o posudzovaní vplyvov, uvedené v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov, ktorá je transpozíciou prílohy č. III. Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

OU MT-OSZP preštudoval všetky v zákonom stanovenom termíne doručené stanoviská k zámeru navrhovanej činnosti a podrobne sa zaoberal vyhodnotením a zapracovaním všetkých pripomienok do tohto rozhodnutia. Prípadné vznesené požiadavky od orgánov štátnej správy a verejnosti OU MT-OSZP zahrnul do podmienok tohto rozhodnutia.

OU MT-OSZP vyhodnotil celkové environmentálne zhodnotenie uvedené v samostatnej stati tohto rozhodnutia, že vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva možno z hľadiska druhu predpokladaného rozsahu a intenzity hodnotiť ako málo významné až stredne významné, pričom je ich možné eliminovať za predpokladu dodržania podmienok uvedených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Zámer navrhovanej činnosti nebude predstavovať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie.

OU MT-OSZP na základe preskúmania a zhodnotenia predloženého zámeru navrhovanej činnosti, zhodnotenia stavu životného prostredia v záujmovom území, doručených stanovisk orgánov štátnej správy, samosprávy a verejnosti konštatuje, že pri dodržaní všeobecne platných záväzných predpisov a vhodných technických a bezpečnostných opatrení nebude navrhovaná činnosť predstavovať taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere mohol ohroziť životné prostredie a zdravie obyvateľov, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Navrhovanú činnosť je tak možné za predpokladu plného rešpektovania všetkých zákonom stanovených požiadaviek odporučiť k realizácii.

Upozornenie:

Podľa § 29 ods. 16 zákona dotknutá obec bezodkladne informuje o tomto rozhodnutí verejnosť spôsobom v mieste obvyklým.

Investor a povoľujúci orgán je povinný postupovať podľa § 38 zákona o posudzovaní.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie podľa § 53 a § 54 správneho poriadku v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia na Okresný úrad Martin. Verejnosť má podľa § 24 zákona o posudzovaní vplyvov právo podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu aj vtedy, ak nebola účastníkom zisťovacieho konania.

Odvolanie možno podať na Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin, v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásť deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona o posudzovaní vplyvov.

Toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom, pokiaľ neboť vyčerpaný riadny opravný prostriedok.

Ing. Miroslav Matuľa
vedúci odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Suffix: 10116

Doručuje sa

Hplus, a.s., Kollárova 73, 036 01 Martin, Slovenská republika

Mesto Martin, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 49 Martin, Slovenská republika
Združenie domovných samospráv, o.z., Rovniankova 1667/14, 851 02 Bratislava, Slovenská republika
Róbert Tomčík,
Oľga Rohaľová,
Ing. Lenka Huňorová,
René Vlček,
Irena Škrovinová,
Miloš Tonhauser,
Martin Slávik,
Ján Silný,
Jozef Tinaj,
Ing. Ján Topercer,

Na vedomie

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Námestie slobody, 811 06 Bratislava 1
Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina 1
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Martin, Kuzmányho, 036 80 Martin 1
Krajský pamiatkový úrad Žilina, Mariánske námestie, 010 01 Žilina 1
Okresný úrad Martin, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie S.H.Vajanského 1, 036 58 Martin 1
Okresný úrad Martin, Odbor krízového riadenia, Námestie S.H.Vajanského 1, 036 58 Martin 1
Okresný úrad Martin, Pozemkový a lesný odbor, pozemkové oddelenie, Námestie S.H.Vajanského 1, 036 58 Martin 1
Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Vysokoškoľákov 8556/33B, 010 08 Žilina 8
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Martine, Viliama Žingora, 036 01 Martin 1
Ministerstvo zdravotníctva SR, Inšpektorát kúpeľov a žriediel, Limbová 2, 837 52 Bratislava 37
Útvár hlavného architekta mesta Martin, Námestie Vajanského 1, 036 01 Martin 1

